

Tartalom

Bevezető	1
OECD Tanács éves miniszteri szintű értekezlete	2
Gazdasági kilátások 2012/1	3
OECD Képesség Stratégia	5
Nemek közti egyenlőség az oktatásban, a foglalkoztatásban és a vállalkozásokban	6
Hitelválságok és a hagyományos politikai válaszok gyengeségei	7
Energia Technológia Perspektívák 2012	8
Nyugdíjkiadások 2012	9
Nemzetközi migrációs kilátások 2012	10
Nemzetközi tőke mozgások: A pénzügyi veszélyeket csökkentő strukturális politikák	10
Pillanatkép a vállalkozásokról 2012	11
Adópolitikai elemzések szeminárium a Budapesti Adóközpontban	11
Az OECD CleanGovBiz kezdeményezése	12
Kompakt városfejlesztési politikák – OECD zöld növekedés tanulmányok	12
OECD országtanulmányok: Amerikai Egyesült Államok 2012	13
Better Life Index 2.0	13
Transzferárazási vitaanyagok	13
Az adóhatóságok működésének javítása	13
Európai konferencia a jólét méréséről és a társadalmi fejlődés elősegítéséről	14
A nemzetközi kereskedelem és a munkahelyek szakpolitikai prioritásai	14
Fenntartható mezőgazdasági termelékenység-növekedés és a kis családi gazdaságok lemaradásának csökkentése	14
Versenyképesség és a magánszektor fejlesztése: Ukrajna 2011	14
OECD Review of Fisheries 2011	14
Középtávú gázpiaci jelentés 2012	15
PISA: állami- és magániskolák	15
A munkaerő szabad áramlása és a munkapiaci alkalmazkodás: Az OECD és EU-s országok tapasztalatai	15
Egészségügyi adatbázis – éves frissítés	15
Fontosabb várható események és kiadványok	16
OECD Tudástár	16

Bevezető

Az OECD Nemzeti Tanács 2012. május 15-én tartotta harmadik ülését. Az eseményen olyan fontos témákról esett szó, mint az OECD 2012. május 23-24. között megrendezésre került Miniszteri szintű tanácsulása, melynek keretében a növekedésre és a munkahely-teremtésre irányuló politikákat vitatták meg. Az OECD Magyarország tanulmány publikálásáról és annak sajtóbeli visszhangjáról is tájékoztatást kaptak az egybegyűltek. A rendezvény sajtóvisszhangja jelentős volt, a médiában – a proaktív kormányzati kommunikációnak köszönhetően – objektív és tényszerű leírások jelentek meg az OECD által tett megállapításokról és a híradásokban megjelent a Kormány álláspontja is. Dr. Gábor Krisztián közjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár beszámolt az OECD Megvesztegetés Elleni Küzdelemről szóló Egyezményben foglaltak magyarországi végrehajtásának vizsgálatáról és az OECD javaslatának fényében a kormányzat előtt álló feladatokról. Dr. Illés Zoltán környezetügyért felelős államtitkár tájékoztatást adott az OECD Környezetpolitikai Bizottsága 2012. március

29-30-án megtartott miniszteri értekezletéről, melyen a zöld növekedés előmozdításának lehetőségeiről folytattak eszmecsere. Az OECD nagyra értékelte, hogy a rendezvényen hazánkat a környezetvédelemért felelős vezető mellett a gazdaságért felelős vezető is képviselte, Dr. Cséfalvay Zoltán parlamenti és gazdaság-stratégiáért felelős államtitkár személyében. Szentkirályi-Szász Krisztina közigazgatási stratégiáért felelős helyettes államtitkár beszámolt a KIM-OECD stratégiai együttműködés aktuális állásáról és az adminisztráció-egyszerűsítésről szóló, 2012. február 14-15-én Budapesten tartott OECD szemináriumról. Előadás hangzott el továbbá az OECD Fejlesztési Segélyezési Bizottság vezetői szintű ülésén történekről és Dr. Mikola István OECD nagykövet tájékoztatást adott az OECD 2013-2014. évi munkaprogramjáról, valamint Magyarország OECD melletti Állandó Képviselőtének költségvetési helyzetéről.

A találkozón Hidvéghi Balázs, az OECD Nemzeti Tanács elnöke örömmel nyugtázta a Tanács ülései iránti érdeklődést és az OECD-vel kapcsolatos munka intenzívitásának növekedését, melyben a Tanács működése is fontos szereppel bír.

OECD Tanács éves miniszteri szintű értekezlete

Kiemelt esemény

2012. május 23-24.

Kontakt: Jánszky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.huhttp://www.oecd.org/document/2/0,3746,en_21571361_47377656_50203010_1_1_1_1,00.html

Az OECD minden évben megrendezi miniszteri szintű tanácsulását (MCM), amely a szervezet legmagasabb döntéshozatali fóruma. A 2012. évi Miniszteri Értekezletre május 23-24-én került sor, amelyen Magyarországot Dr. Cséfalvay Zoltán az NGM államtitkára képviselte. A napirenden a gazdasági előrejelzések megvitatása, a gazdasági kihívások kezelését célzó új megközelítések, az új partnerekkel folyó együttműködés, a szervezet új képzési és fejlesztési stratégiái, valamint a kereskedelem és munkahelyek összefüggéseinek vizsgálata szerepelt.

A Miniszteri Értekezlet fő elemeként az OECD főtitkára egy [új, horizontális program beindításához](#) kért felhatalmazást a miniszterektől. Mivel a válság számos, alapvető piaci kudarcot hozott felszínre, az OECD szerint indokolt újragondolni az eddig használt elemzési kereteket, premisszákat és a növekedési célfüggvényt is. A program arra tesz kísérletet, hogy megfelelő megalapozottság mellett nyújtson segítséget a tagországoknak ahhoz, hogy képesek legyenek a felmerülő, sokszor egymásnak ellentmondó kihívásokkal (költségvetés, munkanélküliség, lassú növekedés, társadalmi egyenlőtlenség, elöregedés, környezetvédelem, gyenge végrehajtási és intézményi hatékonyság) megbirkózni. A program az OECD működő bizottságainak lehető legszélesebb körére támaszkodik majd, a Gazdaságpolitikai Bizottság kiemelt szerepe mellett.

Az OECD növekvő figyelmet szentel annak, hogy a növekedés hozadékai rendkívül egyenlőtlenül oszlanak el és annak is, hogy miképpen lehet ezt megfordítva az inkluzív, „szociális növekedést” erősíteni. A fiskális fenntarthatóság szempontjai mellett a strukturális reformok megfelelő elegye („go structural”), a munkaerőpiac reformja és célzott támogatásai, valamint az emberi erőforrásba történő beruházás erősítése („go social”) lehetnek a sarokpontok, amit olyan elemek egészíthetnek ki, mint a beruházásra nyitott szabályozási és gazdasági környezet, valamint a szektorok közötti versenysemlegesség (competitive neutrality) érvényesítése. A miniszterek egyetértettek az említett problémákkal és a főbb beavatkozási területekkel, illetve a foglalkoztatás bővítésének primátusával a célokon belül. Ennek keretében hangsúlyozták a minőségi munkahelyek szükségességét, a szegény háztartások támogatását és az emberi erőforrásokba történő befektetések fontosságát. A célok elérésében a strukturális politikákra, a zöld növekedés szempontjaira, illetve a tudomány- és innovációpolitikára egyaránt támaszkodni kell és ezek reformja fontos szinergiahatásokat is felszínre hozhat. Támogatták az OECD Zöld Növekedési Stratégiájának széleskörű alkalmazását, üdvözltek az immateriális erőforrások növekedési lehetőségeit vizsgáló munkát, továbbá a pénzügyi oktatással és fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tevékenységet is.

A miniszterek elfogadták az [OECD képességstratégiáját](#) és a „[Nemek közti egyenlőség kezdeményezéssel](#)” (GI, Gender Initiative) kapcsolatos végső jelentést (Isd. alább). A 2012. évi Miniszteri Értekezleten valamennyi miniszter egyetértéséről és támogatásáról biztosította az OECD-t a frissen elkészített Fejlesztési Stratégiával és annak céljaival kapcsolatban. A [Fejlesztési Stratégia](#) fő célkitűzése, hogy megerősítse az OECD hozzájárulását minél több ország nagyobb és teljesebb körű növekedéséhez, amelyet a tudásalapú adatbázisának széleskörű kihasználásával kíván elérni („peer learning”). A miniszterek aggodalmukat fejezték ki a multilaterális kereskedelmi tárgyalások megfeneklése és a válság következtében megnövekvő protekcionista kockázatok miatt. A miniszterek többsége elítélte a közelmúltban egyes országok által bevezetett protekcionista intézkedéseket. Általános vélemény volt az, hogy el kell kerülni azon hibás nézet felerősödését, amely szerint az export az pozitív, míg az import csak negatív lehet, így korlátozni szükséges. Ennek eredményeképpen támogatták az OECD és a WTO közös, a kereskedelmi statisztikák hozzáadott érték alapján történő számítására vonatkozó elképzelését. A [kereskedelem liberalizációja és a foglalkoztatás komplex kapcsolatának](#) megvitatása is napirendre került, annak igazolásaként, hogy a protekcionizmus nem megoldás a munkanélküliségre. Az OECD Miniszteri Értekezlete elé terjesztett jelentés megmutatta, hogy a kereskedelem liberalizációja szoros kapcsolatban van a jóléttel, és jelentősen képes hozzájárulni a foglalkoztatás fenntartható növekedéséhez.

Az Miniszteri Értekezlet szokás szerint zártkörű, csak a tagországok részvételével zajlott megbeszélésén két téma merült fel, egyik Oroszország csatlakozása, másik a főbb partnerekkel folyó együttműködés alakulása. „Minden tagállam egyetért azzal, hogy Oroszországnak csatlakozni kell az OECD-hez, de nem azon az áron, hogy a fennálló színtről visszalépünk, ezért fontosnak tartják a jogszabályok megléte mellett azok implementálását és a jogsértések szankcionálhatóságát. A tavalyi Miniszteri Értekezleten elfogadott „Vision Statement” az együttműködés új formáinak kidolgozására adott felhatalmazást. A megerősített együttműködés helyett immáron [kiemelt partnerekről](#) beszélünk. A kiemelt partnerek esetében a kapott mandátumnak megfelelően egy teljes OECD-n átvilágított stratégiát alkotott a szervezet, amely munkába az összes érdemi bizottságot bevonták. A Külkapcsolati Bizottság kezdeményezésére egy közös politikai nyilatkozatot is megfogalmaztak, azonban az utolsó pillanatban a partnerországok elálltak annak aláírásától. Ez az OECD tagországok körében csalódottságot okozott, hiszen egy teljesen semleges, az OECD és partnerországok közötti kapcsolatok erősítésének törekvését hangsúlyozó nyilatkozat lett volna. A Miniszteri Értekezlet végén a tagországok és Oroszország [nyilatkozatot](#) fogadott el, amelyben az ott megvitatott kihívások megoldására vállalnak elkötelezettséget. A Miniszteri Értekezlet margóján került sor Oroszországnak a Nukleáris Energiaügynökséghez (NEA) történő ünnepélyes csatlakozására. Oroszország 2010-ben jelezte csatlakozásra vonatkozó szándékát. Az elmúlt két évben az Ügynökség hivatalosan lefolytatta a csatlakozáshoz tartozó tárgyalási,

egyeztetési sorozatokat. Oroszország csatlakozása egyértelműen előnyös a jelenlegi tagországok számára, mivel Oroszország nukleáris energia technológiaszolgáltató, így tagságuk által biztosíthatóak azok a biztonsági és környezetvédelmi előírások, amelyeket a NEA tagországok felkaroltak. Mindemellett tagságuk nyíltabbá, átláthatóbbá teszi majd az orosz nukleáris energia ipart.

Gazdasági kilátások 2012/1

Gazdaság

2012. május 22.

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

Prognózis

http://www.oecd.org/document/51/0,3746,en_33873108_33873438_45269939_1_1_1_1,00.html

Globális kilátások

Az OECD várakozásai szerint az elkövetkező két évben mérsékelt és az egyes régiókat illetően igen egyenetlen ütemű kilábalás várható, részben a korábbi zavarokból visszamaradó, részben pedig az erős európai kiigazításból, illetve a piaci feszültségekből következő fékezőhatás miatt. Az USA-ban a munkanélküliség csökken, de az euróövezetben 2012-2013 során további romlás várható. A fentiek a jelenlegi laza monetáris politika szigorítását tehetik szükségessé az USA-ban, ugyanakkor Európában további lazításnak is helye lehet. A költségvetési konszolidáció Japán kivételével az OECD egészére jellemző lesz, és bár Európa esetében a hivatalos konszolidációs tervek betartására számítanak, várakozásuk szerint a gazdasági ciklus esetleges romlását már kevésbé lennének képesek kompenzálni az országok. Az előrejelzés nem számol az euróövezet stabilitását veszélyeztető eseménnyel, sem az USA-ban végbemenő erőltetett költségvetési konszolidációval, ugyanakkor az alappályát jelentős és zömében negatív kockázatok övezik, még akkor is, ha a szélsőségesen kedvezőtlen scenáriók bekövetkezésének valószínűsége csökkent december óta.

A legfőbb bizonytalanságot az euróövezet adósságválságának ismételt elmélyülése jelenti, bár a közelmúlt intézkedései az OECD szerint megteremtették annak a lehetőségét, hogy kezelni lehessen a válság gyökereit: a zóna pénzügyi és költségvetési egyensúlytalanságait. A deficit országok már elindultak ebbe az irányba, de a folyamat elhúzódhat – felgyorsításához strukturális reformok lennének szükségesek –, illetve néhány esetben, és nem csak az euróövezet periferiáján, fennáll egy „rossz egyensúly” veszélye, amelyben a magas adósságszolgálati költségek túlzott takarékosagra és így gyenge növekedésre szorítják az országokat. A pénzügyi védőgátak megerősítése megtörtént, de a másodlagos állampapír-piac esetleges zavarai potenciális veszélyt jelenthetnek a bank-szektor stabilitására, amit szintén kezelni kellene – akár az EKB további szerepvállalásával. A fentiekén túl az olajpiaci kínálati sokkja, vagy az USA hirtelen költségvetési szigorítása sem kizárható negatív kockázat.

Az OECD szerint a strukturális reformok hozzájárulhatnak a tartós kilábaláshoz. Elsősorban a potenciális növekedés erősítésére kell összpontosítani, ami a konszolidáció mellett az előregedés kihívásainak kezeléséhez is elengedhetetlen. Egy széleskörű reformprogram átlagosan, évente 1%-ponttal emelhetné a növekedést a következő 10 évben. A fő beavatkozási területek a termékpiacon liberalizáció, a belépési korlátok lebontása, a versenyképesség erősítése, illetve az állami szektor irányításának és átláthatóságának javítása lehetnek. Emellett a zöld növekedés és az innováció előtérbe helyezése is segíthet a tényleges és potenciális növekedés erősítésében, sőt a zöld adók használata, illetve az energia-hordozók ártámogatásának leépítése nem csupán a fogyasztás költségeit tenné átláthatóbbá, de a költségvetési konszolidációt is segítheti.

Több jel mutat arra, hogy a fiskális konszolidáció mértéke egyre elviselhetetlenebbé vált az egyes országokban. A recesszió, vagy gyenge növekedés a törekény pénzügyi helyzettel, az emelkedő munkanélküliséggel és kiábrándultsággal olyan politikai változásokat indíthatnak, amelyek drámai piaci reakciókat válthatnak ki és gyorsan terjedhetnek. A költségvetés konszolidációja elkerülhetetlen, de sikerét, elfogadhatóságát és fenntarthatóságát segíthetné egy „növekedési megállapodás” az EU-s országok tekintetében. A megállapodásnak többek között része lehetne (1) egy nemzetközi szinten garantált kötvénykibocsátás a bankok tőkehelyzetének megerősítéséhez, (2) az Európai Beruházási Bank infrastrukturális projektek finanszírozását célzó forrásainak növelése, szintén közösen garantált eszközökkel, (3) a fentiek távolosan akár eurókötvények kibocsátásig elvezethetnek, (4) a strukturális alapok meglévő forrásainak növekedésorientált felhasználása, (5) az egységes piac továbbépítésének határozott felgyorsítása. Az EU-szintű növekedésélénkítést szolgáló intézkedések erősítenék a fogyasztói, befektetői és pénzügyi piaci bizalmat is, ami segítene az egyensúly helyreállításában.

A globális kilábalás lendülete lassan élénkül

OECD-övezet, az eltérések jelezve

	Átlag 1999- 2008	2009	2010	2011	2012	2013	2011 Q4 / Q4	2012 Q4 / Q4	2013
százalék									
Reál GDP-növekedés¹	2,4	-3,8	3,2	1,8	1,6	2,2	1,4	1,8	2,4
USA	2,5	-3,5	3,0	1,7	2,4	2,6	1,6	2,4	2,7
Euróövezet	2,1	-4,4	1,9	1,5	-0,1	0,9	0,7	0,2	1,3
Japán	1,1	-5,5	4,5	-0,7	2,0	1,5	-0,6	1,9	1,6
Kibocsátási rés²	1,4	-4,1	-2,6	-2,5	-2,8	-2,6			
Munkanélküliségi ráta³	6,4	8,2	8,3	8,0	8,0	7,9	7,9	8,0	7,7
Infláció⁴	2,7	0,5	1,9	2,5	2,2	1,9	2,7	2,1	1,9
Költségvetési egyensúly⁵	-2,1	-8,1	-7,5	-6,3	-5,3	-4,2			
További mutatók									
A világgazdaság reálnövekedése	6,7	-10,7	12,8	6,0	4,1	7,0	3,4	5,7	7,5
A globális GDP reálnövekedése⁶	3,8	-1,2	5,1	3,6	3,4	4,2	3,1	3,8	4,4

1. Év/év növekedés, az utolsó 3 oszlop az előző év azonos időszakához képest.

2. A potenciális GDP arányában.

3. Az aktív népesség arányában.

4. A lakosság fogyasztásának deflátor. Év/év növekedés, az utolsó 3 oszlop az előző év azonos időszakához képest.

5. A GDP arányában.

6. A nominális GDP mozgásúlyozásán al, a vásárlóerő-paritáson.

Forrás: OECD Economic Outlook 91 adatbázis

Angel Gurría főtitkár elmondta, hogy megítélése szerint az EU rendelkezésre álló lehetőségeket (pl. az EKB eszköztárát) nem a görög kilépés miatt károk elhárítására kell tartalékolni, hanem annak megelőzésére kell bevetni. Elengedhetetlen az országok közti bizalmat megerősítő intézmények kialakítása, megerősítése is. Az eurókötvényekkel kapcsolatos „moral hazard” aggodalmak már idejét múltak, hisz az európai intézményrendszer jelen formája tette lehetővé az egyensúlytalanságok kialakulását és a gazdasági alap nélküli költségvetési költségek terjedését. „Az euróövezet szétesése és az Európai Unió megrendülése olyan gazdasági krízist eredményezne, ami túlmutatna a jelen válság keretein és több évtized európai építkezését rombolná le. Ezért minden eszközt meg kell ragadni, hogy a negatív folyamatok megforduljanak, és a piaci bizalom helyreálljon. Az utóbbihoz nem elég a „szükséges minimumra” törekedni, de meggyőző pénzügyi és intézményi erőfőlnyt kell demonstrálni”.

Magyarország

Az Economic Outlook félévente rövid helyzetképet és előrejelzést tartalmaz valamennyi tagország vonatkozásában. Az OECD szerint Magyarországon 2012-ben negatívba fordul a főként exportra támaszkodó növekedés, de a belső kereslet bővülésével 2013-tól javulás várható. A gyenge hazai fogyasztás mellett a hitelezés is számottevően visszaesett. Az anyag elismeri a bankokkal kötött 2011-es megállapodás és az MNB likviditásélenkítő lépéseinek jelentőségét, de kiemelten fontosnak tartja a banki külnadót tervek szerinti kivezetését a hitelezési aktivitás újraindításához. A munkaerő-piac a nagyszabású közmunkaprogram ellenére továbbra is gyenge, és az OECD a munkanélküliség további, jelentős emelkedésére számít. A gyenge árfolyam, a növekvő olajárak és az indirekt adók emelése következtében átmenetileg megugrik az infláció. A költségvetés strukturális deficitjének 2010-11-es romlása után jelentős (a GDP 2% feletti) konszolidációra kerül sor 2012-ben és további lépések lesznek 2013-ban is. Ez fékezi a növekedést, de az EU túlzott deficit eljárásának lezárásához akár további intézkedésekre is szükség lehet. A pénzügyi mutatók szerint az országot továbbra is kockázatosnak ítélik a piaci szereplők, de az EU-val és IMF-fel történő gyors megállapodás – amit az előrejelzésekben figyelembe vett az OECD – segíthet a befektetői bizalom helyreállításában és a monetáris kondíciók enyhítése (2012 második felében akár 75 bázispontnyi kamatvágás) előtt megnyithatja az utat, ami lökést adhat a növekedésnek. A megállapodás megkötésével ugyanakkor jelentősen növelné a kockázati felárakat és veszélyeztetné a költségvetési folyamatok fenntarthatóságát és a piaci finanszírozás lehetőségét.

Előrejelzés	2012			2013		
	OECD	NGM	MNB	OECD	NGM	MNB
GDP-növekedés	-1,5	0,1	-0,8	1,1	1,6	0,8
Háztartások fogyasztása	-1,9	-1,4	-1,0	-0,1	0,3	-0,5
Közösségi fogyasztás	-1,7	-0,7	-3,4	-0,4	0,2	-2,9
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-5,4	-2,3	-4,1	0,0	0,3	0,0
Végzős belső fogyasztás	-2,5	-1,3	-2,4	-0,2	0,2	-0,7
Export	4,8	4,7	4,4	7,4	8,8	8,4
Import	3,4	2,8	3,1	6,6	8,0	7,5
A nettó export növekedési hozzájárulása	1,6	2,0	1,4	1,3	1,5	1,4
Fogyasztói árindex	5,7	5,2	5,3	3,6	4,2	3,5
Munkanélküliségi ráta	12,0	10,9	11,6	12,2	10,3	12,2
Az államháztartás egyenlege	-3,0	-2,5	-2,7	-2,9	-2,2	-2,4
Bruttó államadósság (Maastricht)	79,7	78,4	78,5	78,8	77,0	78,2
Folyó-fizetési mérleg egyenlege	2,7	3,4	2,8	3,8	4,1	4,0

Az előrejelzések forrása: OECD (Economic Outlook – május 22.), NGM (konvergencia program, április), MNB (inflációs jelentés, június 28.)

A növekedés és egyensúlytalanságok hosszú távú scénáriói

A jövő gazdaságpolitikai kihívásai, illetve a globális GDP reallokációja természetének és mértékének jobb megértése érdekében az OECD közép- és hosszú távú scénáriók elemzésére alkalmazható modellt készített. A modell a technológiai fejlődés, a demográfiai folyamatok, a költségvetési alkalmazkodás és a folyó-fizetési mérleg egyensúlytalanságai mellett a strukturális politikák szerepét is figyelembe veszi. Az elemzés szerint a fokozatos, de ambiciózus fiskális kiigazítás és a strukturális reformok képesek lehetnek egyszerre, érzékelhető mértékben erősíteni a növekedést, illetve mérsékelni a kockázatokat és globális egyensúlytalanságokat.

A főbb megállapítások szerint a következő negyven évben az országok relatív súlya jelentősen megváltozik, de a fejlődő és a fejlett országok közti növekedési ütem-különbség az elmúlt évtizedre jellemző 7% után a 2020-as évekre 5%-ra, majd az évszázad közepére ennek felére mérséklődik. Ennek ellenére, továbbra is jelentősek maradnak az életszínvonal-különbségek a vizsgált időszakban. Komoly gazdaságpolitikai változások nélkül a globális egyensúlytalanságok tovább erősödhetnek, sőt a 2020-as évekre meghaladhatják a válság előtti szinteket és az OECD-országok többségének adósságmutatója olyan szintre emelkedne, ami tartósan negatívan hat a növekedési képességre. Sok országban már az adósság növekedésének megfékezéséhez is óriási konszolidációs erőfeszítések szükségesek, így például Japánban a GDP 13%-a, az USA-ban 6,5% a 2011-es szinthez képest, ráadásul jelenleg nincs ismert hiteles terv ezek végrehajtására. Az euróövezet periferiáján is 4-7%-pontnyi GDP-arányos kiigazítás szükséges, de ennek nagy része várhatóan meg is történik az elkövetkező két évben. Mindezeket felül ugyanakkor a következő 20 évben az OECD átlagában a GDP 3-4%-ának megfelelő további intézkedés szükséges a növekvő nyugdíj- és egészségügyi kiadások ellensúlyozásához. Amennyiben az adósság GDP 60%-ra csökkentése lenne a cél – ami a legtöbb ország esetében 2030-ig elérhető –, további lépések szükségesek. Az adósságszint fenntarthatóvá tétele a globális egyensúlytalanságok és kockázatok szempontjából is fontos: a jövőbeni sokkokkal szembeni fellépéshez szükséges mozgáster megteremtésében, vagy az előregezzel várhatóan mérséklődő globális megtakarítási szint okozta helyzet kezelésében segítené.

A potenciális növekedés és komponenseinek változása														
Éves átlagos változás (%)														
Kibocsátási rés	A potenciális GDP reálnövekedése					A munkatermelékenység potenciális növekedése (kibocsátás per alkalmazott)				Foglalkoztatás potenciális növekedése				Reál GDP növekedése
	2012	2001-2007	2012-2017	2018-2030	2031-2050	2001-2007	2012-2017	2018-2030	2031-2050	2001-2007	2012-2017	2018-2030	2031-2050	
Magyarország	-5,3	2,7	1,9	2,9	1,8	2,6	1,4	2,8	2,3	0,2	0,6	0,2	-0,5	2,3
Euróövezet	-3,6	1,8	1,4	1,7	1,4	0,7	1,0	1,7	1,5	1,1	0,4	0,0	-0,2	1,7
OECD	-2,8	2,1	2,0	2,2	1,9	1,2	1,2	1,7	1,6	1,0	0,8	0,5	0,3	2,3
Nem OECD-tagok	-0,9	6,9	6,9	5,1	3,0	5,5	5,8	4,4	3,0	1,3	1,0	0,6	0,0	6,9
Világ		2,7	3,4	3,3	2,4	1,5	2,4	2,7	2,3	1,2	0,9	0,6	0,1	3,6
Forrás: OECD Economic Outlook 91 hosszú távú adatbázis														

Forrás: OECD Economic Outlook 91 hosszú távú adatbázis

A potenciális növekedés előrejelzésből magyar szempontból kiemelendő, hogy bár a potenciális ütem az elkövetkező időszakban, különösen a 2020-as években, elméletileg lehetővé tenné az euróövezet országaihoz történő felzárkózást, ennek üteme igen lassú, és a demográfiai folyamatok, különösen a 2030-as évektől már komoly fékezőhatást váltanak ki. A fentiek alapján – a tényleges növekedés élénkítésén túl – figyelmet kellene fordítani a potenciális növekedést, azon belül is különösen a munkatermelékenységet erősíteni képes tényezőkre.

A potenciális növekedés előrejelzéséből magyar szempontból kiemelendő, hogy bár a potenciális ütem az elkövetkező időszakban, különösen a 2020-as években, elméletileg lehetővé tenné az euróövezet országaihoz történő felzárkózást, ennek üteme igen lassú, és a demográfiai folyamatok, különösen a 2030-as évektől már komoly fékezőhatást váltanak ki. A fentiek alapján – a tényleges növekedés élénkítésén túl – figyelmet kellene fordítani a potenciális növekedést, azon belül is különösen a munkatermelékenységet erősíteni képes tényezőkre.

OECD Képesség Stratégia

Horizontális program

2012. május 22.

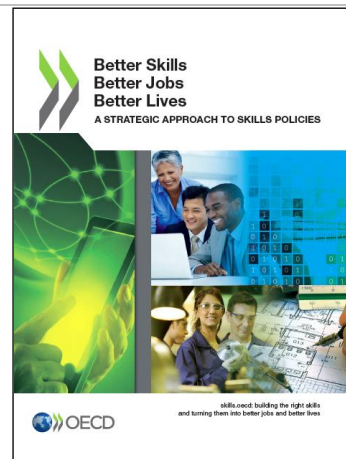
Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

Oktatás

http://www.oecd.org/document/31/0,3746,en_2649_37419_47860895_1_1_1_37419,00.html

A globális gazdasági válság egyik legfájdalmasabb hatása a hirtelen megugró munkanélküliség. Mindezt tetézi az a megnövekedett globális verseny a munkaerőpiacon, amely az elmúlt évek folyamatainak köszönhetően alakult ki. Ebben a helyzetben a kormányzatok felelősségvállalása elengedhetetlen a tekintetben, hogy saját állampolgáraik megfelelő készségeinek és képességeinek fejlesztését biztosítsa.

Ez egyfelől a munkaerő-piaci igényeket, másfelől a társadalmi igényeket is figyelembe kell, hogy vegye. Egy ilyen jellegű stratégiai elgondolás szükséges ahhoz, hogy növelni lehessen a gazdasági teljesítményt, a munkavállalók számát és a társadalmi aktivitást. A készségek és képességek fejlesztése mindenképpen kulcsszerepet játszik a kormányzatok elképzeléseiben, hiszen már most elmondható, hogy az oktatásra és képzésre szánt állami források az OECD országok esetében kiadásuk 13%-át jelentik. Míg jelentős a fiskális konszolidáció szükségességének nyomása, a válságból való kilábalásban kifejezetten ez az a pont, amikor be kell fektetni az oktatásba és a képzésbe. E nélkül elképzelhetetlen a munkanélküliség újraintegrálása a munkaerőpiacra, amelynek hiányában pedig a fenntartható növekedés nem valósulhat meg. Mindezek miatt a kormányzatok felelőssége az, hogy hatásos és hatékony befektetést hajtsanak végre a készség és képesség fejlesztés terén.

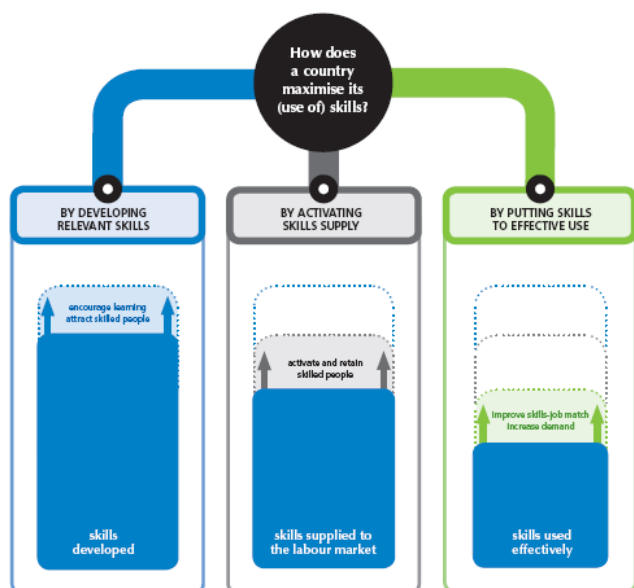

Az OECD a foglalkoztatás mellett a képzés és oktatás témákkal kiemelten kíván foglalkozni. Egyértelműen kirajzolódik, hogy szükség van a felnőttképzés felmérésére és ennek alapján elindulhat a képzési stratégiák és gyakorlatok piaci igények szerinti megreformálása. Mindez természetesen hatványozottan igaz az oktatási rendszerekre is, ahol a folyamatos és elengedhetetlen teljesítmény felmérések – akár a tanár, akár a diák oldalról – mellett immáron szükségessé vált olyan témák vizsgálata, amelyek ezen piaci igényeket is figyelembe veszik. Az oktatási rendszereknek oly módon kell rugalmasnak, dinamikusnak lenniük, hogy a jelenlegi gyors változásoknak is megfeleljenek.

Számos országban már bevezettek készség és képesség stratégiákat, hogy szembenézhessenek az előbb említett kihívásokkal, azonban ezek eredményessége változó. Annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni a kérdéskör korántsem elhanyagolható globális dimenzióit, valamint hogy a kormányoknak lehetőségük legyen egymás tapasztalataiból tanulni, az OECD úgy döntött, hogy elkészíti a Globális Készség és Képesség stratégiát. A stratégia egyik fő célja, hogy összekösse a munkaerő-piaci, társadalmi, oktatási, képzési igényeket és tapasztalatokat, hogy ezek a komplex rendszerek ezután sikeresen reagálhassanak a gyorsan változó körülményekre. Ezen felül kiemelt cél az is, hogy minden esetben a megfelelő készségek és képességek fejlesztése történjen meg, azaz javítani kívánja a rendszerek minőségét és hatékonyságát. Mindazonáltal a stratégia foglalkozni kíván az oktatás és képzés elérhetőségének kiszélesítésével, a strukturált rendszerekben az egyenlőtlenségek kiküszöbölésével, valamint az egyének részére a lehető legszélesebb választási lehetőség megteremtésével.

Az OECD stratégiája túlmutat azon a felfogáson, amely külön vizsgálja az oktatást, külön a képzést, külön a társadalmasítást és külön a lokális illetve regionális munkaerő piaci helyzeteket, és egy olyan komplex tanulmányt akar létrehozni, amely tisztán megmutatja, hogy mennyire is jelentős e témakörök között az összefüggés, és mennyire nem lehetséges bármelyik hosszú távú sikere, hogyha külön választjuk a többtől.

Figure I.3
The OECD Skills Strategy framework

Source: De ArgumentenFabriek.

Az elkészült képességstratégiának négy nagy pillére (*policy lever*) van, ezek:

- A releváns képességek fejlesztése (*developing relevant skills*)
- A képességkínálat aktiválása (*activating skills supply*)
- A képességek eredményes használata (*putting skills to effective use*)
- A megvalósítás vagy implementálás (*the way forward*)

A miniszteri összefoglaló külön kiemeli azt az interaktív oldalt (Skills@OECD) (<http://skills.oecd.org>), amely a miniszteri szintű találkozóval egy időben nyílt meg, és amelynek célja részben a képességstratégia kommunikálása a nyilvánosság felé, részben az országok saját stratégiaalkotási tevékenységének a támogatása. Ez komoly innováció, aminek a jelentőségét nem lehet eléggé hangsúlyozni. Azáltal, hogy az OECD mindenki számára elérhető, koncentrált és interaktív formában teszi közzé a képességgpolitikával összefüggő adatokat, azt hangsúlyozza, hogy nemcsak a kormányokat tekinti partnerének, hanem azt a tágabb szakmai és civil közvéleményt is, amelynek a bevonása nélkül sikeres stratégiák nem alkothatók.

Nemek közti egyenlőség az oktatásban, a foglalkoztatásban és a vállalkozásokban

Horizontális program

2012. május 22.

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

Társadalompolitika

http://www.oecd.org/document/31/0,3746,en_2649_37419_47860895_1_1_1_37419,00.html

Az OECD 2010-ben indított „Nemek Közti Egyenlőség Kezdeményezése” (GI, Gender Initiative) az oktatás, a foglalkoztatás és a vállalkozások területén kíván segítséget nyújtani a tagországok számára, a nemek közti egyenlőtlenségek mérséklését célzó ajánlások kidolgozásával. 2012. március 8-án elindult az OECD kapcsolódó adatbankja (www.oecd.org/gender), ami 16 indikátor segítségével írja le a tag- és a kulcspartner országokban a nemek közti egyenlőség kérdését. Az év folyamán az adatbank további dimenziókkal bővül és távolosan a változások dinamikáját is bemutatja.

A 2012-es Miniszteri Értekezleten bemutatott jelentés szerint a nemek közti egyenlőtlenség nem csupán igazságossági, vagy társadalmi, hanem kifejezetten gazdasági kérdés is, mivel mérséklése lehetőséget kínál a nők foglalkoztatottságának és termelékenységének javítására, az innováció és a versenyképesség erősítésére. Ez szélesíti az adófizető réteget, erősíti a szociális ellátórendszert, illetve a társadalmak előregedése által felvetett problémák is enyhülnek.

Az oktatásban mennyiségi értelemben többnyire már megvalósult a nemek egyenlősége, sőt több országban a felsőoktatásban tanuló nők száma meghaladja a férfiakét, és átlagosan jobb eredménnyel is végeznek a nők. Ugyanakkor tudományterületekre lebontva jelentős eltérések mutatkoznak, mind a képzést, mind a későbbi életutat tekintve. Számos, jobb elhelyezkedési lehetőséget kínáló területen - különösen a technikai, természettudományos és mérnöki pályákon - jelentős a férfiak fölénye. A szeparációt nagyrészt természetes, illetve tanult attitűdök és sztereotípiák vezérlik, ugyanakkor ez a folyamat korlátozza az innovációt és a nők jövőbeni jövedelmi szintjére is káros hatást gyakorol. A jelenségre adható válaszok közül kiemelendő a tananyag átalakítása oly módon, hogy kerülje a sztereotipizálást, a tanári kar nemi egyensúlytalanságának mérséklése, illetve a tudományos területen dolgozó női példaképek erősítése. A szegényebb országokban az oktatás közvetlen és járulékos költségeinek támogatása általában jobban segíti a lányok iskoláztatását, mivel a családok, döntési kényszer esetén inkább a fiúkat küldik iskolába először.

Az utóbbi évtizedekben az OECD-országokban a nők nagyobb számban léptek a munkaerő-piacra és átlagosan több évet dolgoztak, mint a férfiak, ráadásul az utóbbi években már képesítésük is egyenlő, vagy magasabb. Ennek ellenére nagyobb eséllyel kerülnek alacsonyan fizetett pozíciókba és szektorokba, illetve ideiglenes alkalmazásba, kevesebb órát dolgoznak és az előmeneteli esélyeik is rosszabbak, ráadásul a részmunka a kedvezőtlenebb fizetési és előmeneteli pálya tartós leszakadást okozhat jövedelmi, képzési és nyugdíj-szempontból is. A diszkrimináció visszaszorítására olyan specializált testületek létrehozása lehet indokolt, amelyek ilyen szempontból is vizsgálják a munkaadókat, és akár egyéni panasz hiányában is eljárást indíthatnak.

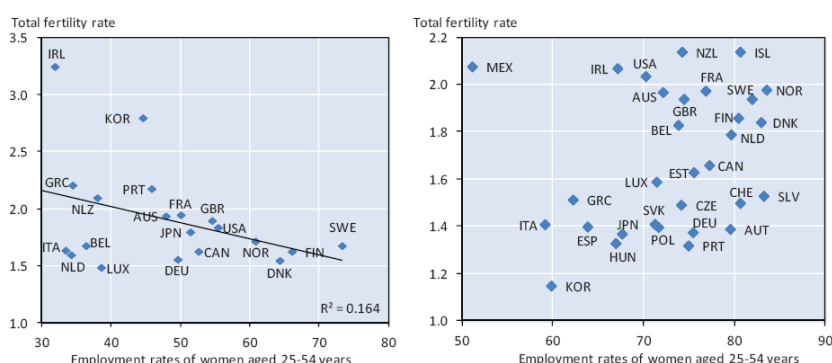
A család és a háztartás ellátásához szükséges fizetetlen munka zömét még mindig a nők végzik, így a gyermek- és idősgondozási ellátást nyújtó intézmények elérhetősége és költsége igen fontos a nők munkaerő-piaci aktivitása szempontjából. Bár sok esetben „üzleti szempontból” is előnyben vannak a rugalmas, családbarát munkáltatók, az ilyen lehetőségekkel mégis inkább csak olyan szektorokban találkozni, ahol a rugalmasság nem akadályozza a termelést, és ott is inkább csak a nehezen pótolható kulcsemberek élvezheti ennek előnyeit. Sok tekintetben indokolt lehet kormányzati szinten beavatkozni – például a közszféra példamutatásával – annak érdekében, hogy szélesebb körben elérhetőek legyenek a családbarát foglalkoztatási formák, még ha ez a munkáltatóknak többletköltséget is jelent. A rugalmas lehetőségekkel gyakrabban élnek a nők, mint a férfiak, illetve olyan országok, ahol a gyermek után járó szabadság, vagy gondozási időkedvezmény egy részéhez csak az apák juthatnak hozzá, így erősítve az egyenlőséget.

A vállalkozások a gazdasági fejlődés fontos forrásai, ugyanakkor esetenként a vállalkozási tevékenységet akadályozó tényezők erősebbek a nők szempontjából, de az is igaz, hogy kevesebb nő akar vállalkozni, és többnyire kevesebb időt szánnak a vállalkozási tevékenységre. A kulturális normák, az eltérő munkaerő-piaci lehetőségek és a finanszírozási lehetőségek egyenlőtlensége akadályozó tényező, amelyek lebontásához szélesebb körű tájékoztatás, a vállalkozás, mint karrieropció tudatosítása és a finanszírozás terén is tapasztalható diszkrimináció visszaszorítása lehet ajánlható.

Figure Box 3.8.1. Motherhood and employment are less incompatible now than in 1980

Female employment and total fertility rates, 1985-2009

Note: The y-axis (total fertility rate) scale is 1.0-3.5 for 1980 and 1.0-2.2 for 2009; the x-axis (female employment rates) is 30 to 80% for 1980 and 50 to 90 % for 2009.

Source: OECD (2012c), OECD Family database.

Hitelválságok és a hagyományos politikai válaszok gyengeségei

Gazdaság

2012. június 7.

Kontakt: Tóth Péter – pthoth@mfa.gov.huhttp://www.oecd-ilibrary.org/economics/credit-crises-and-the-shortcomings-of-traditional-policy-responses_5k97gkd582vb-en

A William R. White, a kanadai jegybank egykori alelnöke, a BIS korábbi főközgazdásza és az OECD Gazdaságot és Fejlesztést Vizsgáló Bizottságának elnöke által jegyzett tanulmány rövid, de pontos értékelést ad a válsághoz vezető főbb okokról, értékeli a válság kirobbanása óta hozott globális gazdaságpolitikai intézkedések helyességét, eredményességét és javaslatot tesz a további intézkedésekre.

Véleménye szerint azok a gazdasági válságok, amelyeket erős hitelezési konjunktúra és széles körben jelentőssé vált eladósodás előz meg, általában hosszan tartanak, függetlenül a pénzügyi szektor stabilitásától. Minden jel arra mutat, hogy a jelenlegi válság is ebbe a sorba illik, és a korábbi tapasztalatok alapján akár további 5-6 évig is elhúzódhat. Megítélése szerint a globális gazdaság már évek óta fenntarthatatlan pályán mozgott, és sem a döntéshozók, sem az elemzők nem látták előre a 2000-es évek konjunktúrájának hirtelen és éles megszakadását. Ennek egyik fő oka az volt, hogy mindkét csoport a folyamatok változására összpontosított, és nem szenteltek kellő figyelmet az időközben felhalmozódó állományok (adósság) szerepének, így nem készültek a kockázatok mérséklésére, kezelésére sem.

A válságot megelőzően igen jelentős, elsősorban hitelezésen alapuló monetáris expanzió volt megfigyelhető és, annak ellenére, hogy egyre rosszabb hitelképességgel bíró csoportok jutottak hitelhez, a kimutatott hitelkockázat történelmi mélységekbe süllyedt. A pénzbeli szűkösség az eszközárak gyors emelkedéséhez vezetett (főként az ingatlanpiacon), és ezzel összefüggésben, több országban a fogyasztás is fenntarthatatlan pályára állt. Kínálati oldalon is egyre több volt a megalapozatlan beruházási döntés - Dél-Kelet-Ázsia exportkapacitásának robbanásszerű bővülése, az építőipar fenntarthatatlanná váló súlya Spanyolországban, az USA-ban a pénzügyi szektor adta az összes vállalati nyereség 40%-át. A jelek már a 2000-es évek első felében mutatkoztak, de az innovatív pénzügyi megoldások elfedték a valós kockázatokat, a tartósan laza monetáris politika pedig tovább fűtötte a folyamatot, ahelyett, hogy már a hitelezési boom felfutó szakaszában fékezte volna. A fejlett országok túlzott pénzbeli szűkössége elméletileg gyengítette volna azok árfolyamát, de a fejlődő országok egy része, saját valutája erősödésének hatásaitól félve aktívan ellenállt ennek a folyamatnak. Az így kialakuló óriási - főként dollár - valutatartalékok csökkentették a hosszú-távú kamatokat is, ami tovább erősítette a hitelexpanziót. A nemzetközi pénzügyi rendszer jelen állapotában képtelennek tűnik a fenti egyensúlytalanságok kezelésére, mivel nem képes befolyásolni a jelentős adósok (pl. USA), vagy hitelezők (pl. Kína) magatartását, és mindez felveti egy potenciális dollárválság lehetőségét is. Mivel Európa jelen válságának gyökerei is hasonlóak, elképzelhető, hogy csupán ízelítőt jelent egy lehetséges, globális méretű válságból. A főbb európai hitelező országok és bankszektoruk példa nélküli mértékben hiteleztek az adós államokat, ráadásul csökkenő kamatok mellett. A rögzített árfolyamok miatt sokáig „kockázatmentesnek” tűnő hitelezés valójában egyre nagyobb partnerkockázati pozíciókat épített fel, és a partnerkockázat sajátossága, hogy hirtelen kilengésekre hajlamos. A hektikus piaci mozgások és a bankszektor involváltsága miatt indokoltak a bizalom helyreállítását célzó óriási erőfeszítések, de pontosan a kockázatok nem-lineáris volta jelent nehézséget e téren.

A válság kezelésére eddig hozott intézkedések többnyire nem vették figyelembe a kiváltó tényezőket, hanem a hatások tompítására összpontosítottak, és ez az egyik fő oka annak, hogy nem eredményezték a válságkezelés sikerét, és hosszabb távon sem elegendőek a fenntartható növekedési pályára való visszatéréshez. A monetáris és fiskális élénkítés átmenetileg képes lehet az aggregált kereslet élénkítésére. Ugyanakkor a zéróközelbeli kamatkörnyezetben a monetáris eszközök élénkítő hatása még a kvantitatív eszközökkel együtt is kérdéses, és növelheti a kockázattalviselési kedvet is. A költségvetési expanzió pedig az eladósodás további emelkedéséhez vezet, és az emelkedő adósságterhek egyre jobban fékezik a növekedést. A strukturális intézkedések zöme eddig a pénzügyi szektor és az ipar válság előtti működési rendjéhez történő visszatérést célozták, pedig a termelés struktúrája és szintje is fenntarthatatlan pályán volt már 2008 előtt is. Az így fenntartott „zombibankok és zombivállalkozások” rontják a gazdaság növekedési képességét. Ráadásul a pénzügyi szektort érintő intézkedések drasztikusan fékezték a hitelezési aktivitást, több esetben tovább erősítették a rendszer összefonódását, növelték a rendszerszinten fontos intézmények súlyát és az ebből is fakadó bizalomhiány oldásához a központi bankoknak egyre aktívabb szerepet kell vállalniuk.

A szerző szerint más megközelítés szükséges a G20 országok által is célul tűzött erős, fenntartható és kiegyensúlyozott növekedés eléréséhez. Ennek első pillére a nemzetközi együttműködés erősítése. Az adós és hitelező országok szorosabb kooperációja szükséges az árfolyamfeszültségek oldásához és a termelési szerkezet átalakításához, de a potenciálisan pusztító, globális következményekkel járó európai válság megoldásához is indokolt lenne a globális hitelezői szerepvállalás. Második pilléreként több esetben indokolt az adósságok átstrukturálása, sőt, akár elengedése lakossági és állami szinten egyaránt. Harmadik pilléreként pedig a potenciális növekedést élénkíteni és az adósságterheket fenntarthatóbbá tenni képes strukturális reformok - mint például rugalmas szabályozás és aktív munkaerő-piaci politikák, nyugdíjreform - szükségesek. A szerző tisztában van vele, hogy az ajánlásai megvalósulását rendkívüli gyakorlati és politikai akadályok gátolják, de véleménye szerint a monetáris, makroprudenciális és fiskális politikák akár részben szabályokon alapuló, szisztematikusan anticiklikus alkalmazása szükséges - a növekedési időszakban is - ahhoz, hogy elkerülhető legyen a jelenlegihez hasonló súlyosságú adósságválságok ismételt felbukkanása. A jövőben ellen kell állni az adósságon alapuló fellendülések jelentette kihívásnak, és késznek kell lenni jobban elfogadni a kisebb visszaesések piacfigyelmező szerepét.

Energia Technológia Perspektívák 2012

Energia

2012. június 14.

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

http://www.oecd-ilibrary.org/content/book/energy_tech-2012-en

Új technológiák egész hada áll immáron rendelkezésre, hogy változtassunk energiarendszereinken, és ezáltal csökkentsük szén-dioxid kibocsátásainkat, javítsunk energiabiztonsági helyzetünkön, és megtalálhassuk azt az energiamixtúrát, amely mellett megtérülnek a szektorba irányuló befektetéseink. Ezt igazolja a Nemzetközi Energia Ügynökség (International Energy Agency – IEA) egyik fő kiadványának legfrissebb kiadása, az Energia Technológia Perspektívák 2012 (ETP 2012).

A kiadvány útmutatóként szolgál, hogy megtaláljuk a megoldásokat arra, hogyan támogassuk, bátorítsuk és implementáljuk ezen technológiák kialakítását és alkalmazását, és ezáltal forradalmasítsuk a teljes globális energiarendszert, amellyel hatalmas gazdasági potenciált is teremthetünk. Az előrejelzések bemutatják a lehetséges lépéseket egészen 2050-ig.

Az ETP 2012 az IEA azon állításra próbál építeni, amelyet az áprilisban frissített Tiszta Energia Fejlemények jelentésében (Tracking Clean Energy progress report) fogalmazott meg. E szerint az eddig megtett lépések ugyan előrehaladást mutatnak, de sajnálatosan korántsem elegendő. A megújuló és tiszta energia technológiák bevezetésének eddigi szintje elmarad attól, amely lehetővé tenné a vállalt szén-dioxid kibocsátási csökkentések elérését. Mindez ráadásul a globális és lokális energiabiztonsági perspektívákat is rontja.

Maria van der Hoeven, az IEA főigazgatója az ETP 2012 londoni bemutatóján úgy fogalmazott, hogy eddigi erőfeszítéseink miatt egyre távolabb kerülünk a kívánt céltól. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a kiadvány bemutatja, hogy még mindig lehetséges lenne rátérni a megfelelő pályára, elérhetjük azt a hatalmas gazdasági és energetikai potenciált, melyet ezek a technológiák kínálnak nekünk. Még mindig rendelkezésre áll egy olyan „kivételes lehetőség”, hogy elérjük a kívánt szén-dioxid kibocsátási szintet és javítsunk energiabiztonsági helyzetünkön. Mindazonáltal a kérdés az, hogy mikor jövünk rá, hogy a lehetőségek egyre szűkülnek, hogy azonnali lépéseket kell tennünk a szabályozási környezetben. A cselekvés hiánya egyenlő azzal, hogy megtagadjuk a biztonságos energiajövőt és a jólét bizonyos szintjeit gyermekeinktől. Rá kell ébrednünk, hogy 2050-ig radikálisan változtatni kell a globális energiarendszereken, és ezt a változtatást most kell megkezdeni, mert később a költségek olyan magasak lesznek, hogy képtelenek leszünk a megfelelő pályára térni.

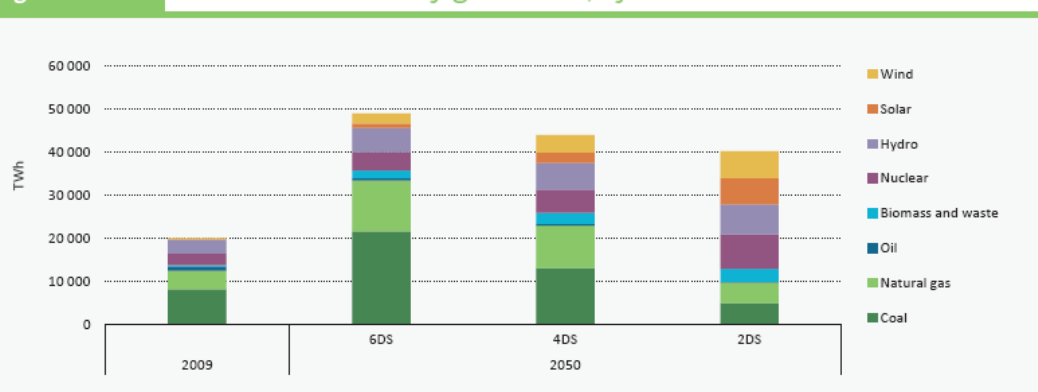
Természetesen mint minden technológiai forradalomnál, egy ilyen szintű változás költségei már a kezdeteknél sem elenyészőek, de a hosszú-távú előnyök messze meghaladják ezeket. Az ETP 2012 egy olyan beruházási tervet is tartalmaz, mely megmutatja, hogy a változtatás kezdeti költségei gyorsan megtérülhetnek, még akkor is, ha csak a fűtőanyag igények csökkenését nézzük 2025-ig. Az további ösztönzést jelenthet, hogy 2050-ig ezek a megtakarítások a terv szerint megtriplázódnak. Míg 2050-ig összesen 36 ezer milliárd USD befektetésre lenne szükség ehhez, a fosszilis tüzelőanyag igények csökkenése közel 100 ezer milliárd USD megtakarítást jelentenének.

Az ETP 2012 bevezet egy 2 Celsius fokos tervet is, amely összegyűjti azokat a technológiákat amelyek együttes használatával 80%-os bizonyossággal biztosítható, hogy a globális hőmérséklet emelkedése nem haladja meg a névadó értéket. Ez által ráadásul egy olyan technológiai diverzitást is lehet biztosítani, ami mind az energiabiztonság, mind a gazdasági hatékonyság terén nagyobb lehetőségeket rejt.

A kiadvány továbbra is azon a feltevésen alapul, hogy a fosszilis tüzelőanyagok teljes mértékben nem iktathatók ki a rendszerből, ugyanakkor mára teljesen egyértelművé vált, hogy nagy mértékben változtatni kell szerepükön a rendszeren belül. Ezeknek a fő forrásoknak hosszú-távon a

szerepük nem, mint a rendszer legfajlosabb elemei, hanem a flexibilitás és átjárhatóság egyik pillére kell, hogy legyenek. Így a kiadvány külön kitér azokra a technológiákra is, amelyek lehetővé teszik, hogy a fosszilis tüzelőanyagok felhasználásánál is csökkentsük a szén-dioxid kibocsátást és ezzel egyidőben növeljük az energiatermelés hatékonyságát.

Figure 1.10 Fuel mix in electricity generation, by scenario

Fontos megjegyezni, hogy az ETP 2012 adatai alátámasztják az NFM által elkészített Nemzeti Energiastratégia 2030-at. Az ETP 2012 kiadvány budapesti bemutatójára előreláthatóan 2012 októberében kerül sor.

Nyugdíjki látások 2012

Államháztartás

2012. június 11.

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

Pénzügyek

http://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/oecd-pensions-outlook-2012_9789264169401-en

Az OECD új, a tervek szerint két évente megjelenő kiadványában a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságával, hatékonyságával kapcsolatos kérdéseket kívánja elemezni. A mostani elemzésben leszögezik, hogy bár furcsának tűnhet, a jelen nyugdíjasai egyfajta „aranykor” részesei, hisz az időskori szegénység közel negyedével alacsonyabb, mint a 80-as évek közepén, és a mai 65 évesek várhatóan 3,5 évvel tovább élnek, mint a szüleik generációja. A jövő nyugdíjasaira viszont egyre magasabbra emelkedő nyugdíjkorhatár és egyre alacsonyabb nyugdíj vár és úgy látszik, hogy véget ér a korai- és tömeges rokkantnyugdíjazások kora.

A már ma elfogadott szabályok alapján 13 országban 67 évre, vagy efölé emelkedik a korhatár és egy kivételével a férfiak és nők számára egyaránt, de ezen felül is, számos szabályváltozás ösztönzi a nyugdíjba vonulás késleltetését. Mindez a pénzügyi egyensúly javítása mellett egyenletesebben teríti az előregedés anyagi terheit, és segít a növekedési potenciál fenntartásában a munkaképes korúak alig növekvő, vagy egyenesen csökkenő száma ellenére is. Ugyanakkor a folyamat kiszámíthatóbbá tétele érdekében figyelemre érdemes az Olaszországban, vagy Dániában alkalmazott megoldás, ahol a várható élettartam függvényében határozzák meg a nyugdíjkorhatárt. Emellett az elmúlt évtizedben az állami forrásból finanszírozott nyugdíjak jövőben biztosított szintje 20-25%-kal csökkent sok országban például az indexálási szabályok, vagy a kiszámítási módszerek változása miatt. Egy, a munkaerőpiacra ma belépő fiatal folyamatos járulékfizetés mellett az OECD átlagában a nettó jövedelme felének megfelelő nettó nyugdíjra számíthat állami forrásból, de 13 országban ezt kötelező magánnyugdíj egészíti ki, így a nettó helyettesítési ráta mintegy 69% az OECD átlagában.

A válság számottevő mértékben csökkentette a tőkefedezeti nyugdíjalapok hozamát, hisz az elmúlt négy év átlagos nettó reálhozama az OECD-ben -1,6% volt és az elmúlt évtized átlaga is csupán 0,1% volt az érintett 21 országban, függetlenül az alapok típusától. Számos ország igyekezett szabályzási eszközökkel növelni az alapok rugalmasságát és javítani kockázatmenedzsmentjüket, de több helyen történtek visszaesések, az alapok fedezettségét negatívan befolyásoló lépések is, mint például az Írországon visszamenőlegesen bevezetett adó.

Néhány közép-, kelet-európai ország részlegesen, vagy teljesen visszafordította a 90-es évek második felében végrehajtott tőkefedezeti rendszer bevezetését célzó reformjait. Míg Észtországban átmenetileg, addig Lengyelországban tartósan csökkentették a tőkefedezeti részbe irányított járulékok összegét, Magyarország pedig tulajdonképpen felszámolta a korábbi intézkedéseket. Az elemzés szerint e lépések negatív jövedelmi hatásai az egyéneknek jelentkeznek, akiknek az OECD sztenderd módszertannal számolt becslések szerint Lengyelország esetében 15, Magyarországon pedig 20%-kal csökken a várható nyugdíja, a nyugdíjkorhatárig megszakiítás nélküli járulékfizetést feltételezve. Bár egyes vélemények a 3,5%-ra becsült megtérülési rátát túlzónak tartják, alacsonyabb érték mellett is csökken a várható nyugdíj összege. A költségvetési hatások kapcsán ugyanakkor az OECD Magyarország esetében úgy becsüli, hogy a visszalépők miatt megnövekvő járulékbévételek hosszú távon is meghaladják a magasabb társadalombiztosítási nyugdíj miatt megnövekvő kiadásokat, így a magánnyugdíj-pénztárakkal kapcsolatos átalakítás javította a költségvetés helyzetét.

A nyugdíjcélú megtakarítások ösztönzésére a nyugdíjkorhatár emelése mellett is szükség van, hogy megfelelő jövedelmi szintre számíthassanak a jövő nyugdíjasai is. Bár az OECD szerint a nyugdíjcélú megtakarítás kötelezővé tétele támogatandó lenne, de megfontolandó az is, ha az új belépőket automatikusan beléptetik egy önkéntes rendszerbe, ahonnan - hasonlóan az új-zélandi KiwiSaver megoldáshoz - kiléphetnek, ha akarnak, vagy pénzügyi ösztönzőkkel támogatják az önkéntes megtakarításokat, bár ez utóbbi gyakran csak a magasabb jövedelműeket ösztönzi kellőképpen. A magán-megtakarítások ösztönzése során biztosítani kell, hogy a befizetések megfelelő arányban álljanak a jövedelmi célokkal, meg kell akadályozni a megtakarítási periódus alatt történő „elszivárgást” és azt is, hogy a megtakarításokat alacsony költségek mellett működtethető, alacsony kockázatú eszközökbe fektessék az alapkezelők valamint, hogy a befektetési döntések következményeivel a megtakarítók is tisztában legyenek. Megfontolásra érdemes, hogy a nyugdíjcélú megtakarításokkal kapcsolatos bizalmat garanciák bevezetésével erősítsék. Ugyanakkor az OECD szerint ezeket inkább piaci szereplők nyújtsák, és lehetőleg csupán a tőkét szabad garantálniuk. Érezni kell, hogy a garanciák hatással lehetnek az alapkezelők befektetési döntéseire és a portfóliók mobilitására, így csökkenthetik az elvárható hozamot.

Az OECD szerint a jövőben egyre több országban és növekvő mértékben kell majd a befizetés-alapú (DC) rendszerekre támaszkodni. Ezek szabályozása és működése javítása érdekében az OECD szakbizottságai az alábbi alapelveket ajánlják az országok figyelmébe:

- A befizetés-alapú rendszereknél kulcsfontosságú a felhalmozási és kifizetési szakasz szabályozása közti koherencia megteremtése.
- Javítani kell a lakosság pénzügyi ismereteit és a nyugdíjalapok kommunikációját.
- Ösztönözni kell a minimum feletti befizetéseket és a felhalmozási időszak nyújtását is a magasabb nyugdíjösszegek érdekében.
- Újra kell tervezni és erősíteni kell a megtakarítások ösztönző rendszerét.
- Alacsony költség mellett működő megtakarítási formákra kell támaszkodni.
- Életciklus-alapú befektetési stratégiákat kell alkalmazni, hogy védeni lehessen a nyugdíjhoz közel állókat a hirtelen negatív piaci hatásoktól.
- A demográfiai kockázat kezeléséhez meg kell határozni az inflációval indexált életjáradékok minimális értékét, amiket opcionálisan kombinálni lehetne időszakos kifizetésekkel is.
- Fejleszteni kell az életjáradék-piacot a transzparencia és a kommunikáció erősítésével, a kockázatkezelési eszközök alkalmazásának és a versenynek az ösztönzésével.

Nemzetközi migrációs kilátások 2012

Foglalkoztatás

2012. június 27.

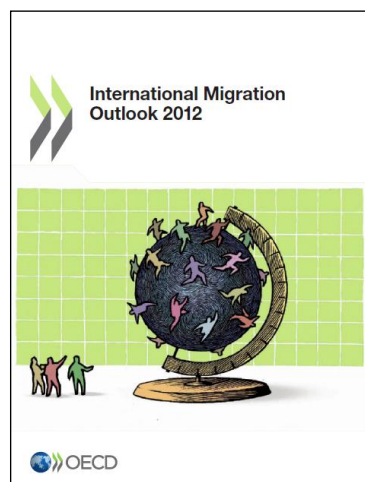
Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

Szociális politika

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migration-outlook-2012_migr_outlook-2012-en

A Migration Outlook az OECD évente készülő migrációs folyamatokat és politikákat elemző kiadványa. A kiadványban minden alkalommal szereplő elemző részek és az országspecifikus jegyzetek, adatok, valamint a statisztikai melléklet ezúttal a tagállamok mellett Oroszországra, Bulgáriára, Romániára és Litvániára is kiterjednek. Emellett az idei kiadás két speciális fejezetet is tartalmaz, amelyek közül az első azt vizsgálja, hogy a migráció mennyiben járul hozzá az előregedő társadalmak munkaereje képzettségének megújításához, míg a második Ázsia nemzetközi migrációban betöltött szerepének változását járja körül.

A kiadvány legfontosabb megállapításai közül érdemes kiemelni, hogy a migráció gazdasági válság következtében tapasztalt lefékezésére véget érni látszik, és az OECD-országok többségében ismét emelkedett a bevándorlók száma 2011-ben – igaz, az ideiglenes külföldi munkavállalás továbbra is csökken. Az összes kivándorló tizede Kínából indult, de Románia, India és Lengyelország is 5-5% körüli arányt értek el. A válság miatt megnövekvő munkanélküliség erősebben érintette a migránsokat és közülük is főleg a férfiakat és a képzetlenekeket. A legtöbb országban a tartós munkanélküliek 15-30%-át már a migránsok teszik ki, ami gyakran jóval magasabb érték, mint a foglalkoztatottak közötti arányuk. A bevándorlás a legtöbb országban továbbra is kényes téma, és különösen a fiatal munkanélküli migránsok miatt aggnak sokan. 2008 és 2011 között a fiatalok tényleges „munkanélküliségét” mérő NEET-ráta jelentősen megugrott a külföldi születésűek körében, és aki dolgozik, az is egyre nagyobb arányban csak határozott idejű és részidős munkához képes hozzájutni. Sok ország szigorította a közelmúltban a bevándorlási politikáját, vagy vizsgálta felül a bevándorlásnál előnyt jelentő, illetve elfogadott szakértelmek listáját, de a legtöbb országban továbbra is a bevándorlók integrálását célul tűző politikák kaptak prioritást. A migránsok fontosak a demográfiai folyamatok szempontjából is. Az elmúlt tíz évben a bevándorlók képzettségi szintje átlagosan meghaladta a nyugdíjba vonulókét, így a munkaképes korú lakosság átlagos képzettségi szintje emelkedett, de még ennél is fontosabb a bevándorlás szerepe a munkaerő létszámának fenntartásában. A képzettségi összetétel ugyanakkor kétarcú. A dinamikusan növekvő iparágak létszámának 15-22%-át tették ki a bevándorlók, ami átlagos számarányukhoz képest magas érték, de a hanyatló iparágakban mért 24-28%-os súlyuk még ennél is magasabb volt, ami a képzettség nélküli munkakörökben mért magas arányukkal együtt a munkapiaci szegmentáció erősödésére utal. Noha az ázsiai migránsok 2010-ben az összes 30%-át tették ki, közép- és hosszabb távon ez várhatóan csökken.

Nemzetközi tőkemozgások: A pénzügyi veszélyeket csökkentő strukturális politikák

Pénzügyek

2012. június 11.

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

http://www.oecd-ilibrary.org/economics/international-capital-mobility_5k97gkcv5z27-en

A közelmúlt tapasztalatai rávilágítottak a pénzügyi kockázatok csökkentésének szükségességére. Az ennek lehetőségeit vizsgáló, az OECD tagországok és a legfontosabb fejlődő országok elmúlt 40 évét áttekintő elemzés megállapításai szerint az országok külső adósságának szerkezete, a nemzetközi pénzügyi integrációjuk mértéke és természetese meghatározó a pénzügyi válságokkal kapcsolatos sérülékenységük tekintetében. Azokat az országokat érintette súlyosabban a mostani pénzügyi válság, amelyek külső kötelezettségei között korábban jelentősen megnőtt az adósság relatív súlya. Ez a szerkezeti sajátosság sokkal fontosabb magyarázó tényező, mint az eladósodottság szintje önmagában.

A részletesebb elemzés szerint a bankadósság, a rövidlejáratú hitelezés túlsúlya, a denominációs kitettség és különösen a bankszektor nemzetközi pénzügyi integrációjának mértéke kiemelten erős kockázattöbblet faktorok, miközben az FDI-ra támaszkodó nemzetközi integrációnak nincs ilyen hatása. Természetesen a globális pénzbőség idején a kockázatok is mérsékeltebbek voltak, és ez kiemeli a főbb jegybankok fontosságát, mivel válság idején aktív beavatkozással kell törekedniük a nemzetközi likviditás fenntartására. A pénzügyi stabilitás strukturális intézkedésekkel erősíthető, mivel a szerkezeti reformok kedvezően hatnak a fizetési mérleg szerkezetére. A tőkebeáramlást gátló tényezők leépítése, a termék- és szolgáltatáspiacok liberalizációja tipikusan kedvező hatásúak, bár egyes esetekben a beáramlás célzott szabályozása fékezheti a pénzügyi válságok terjedését és kedvező hatással lehet a külső források szerkezetére is. Az adórendszerek viszont általában kedvezőbben kezelik az adósságfinanszírozást a tőkefinanszírozáshoz viszonyítva, ami gyengíti a pénzügyi stabilitást. A megfelelő pénzügyi szabályzás, bankfelügyelet és makroprudenciális keretrendszer kiemelten fontos. Az utóbbinak meg kell előznie például a jelzáloghitelezés és az ingatlanpiaci folyamatok interakciójaként kialakuló belső hitelezési buborékokat, de ezen kívül szigorítani kell az adatszolgáltatási és tőkemegfelelési szabályokat. E téren is kívánatos viszont a nemzetközi együttműködés, mert az egyes országok önálló lépései – még ha helyes irányba is történnek – növelik a szabályzási arbitrázs lehetőségét.

Pillanatkép a vállalkozásokról 2012

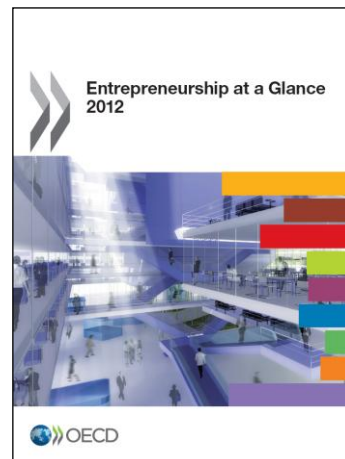
Vállalkozás

2012. június 6.

Kontakt: Borza Emese – eborza@mfa.gov.hu

http://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/entrepreneurship-at-a-glance-2012_entrepreneur_aag-2012-en

A Pillanatkép a vállalkozásokról című kiadvány immár másodszor jelenik meg az "OECD-Eurostat Entrepreneurship Indicators Programme" keretében. A publikáció tulajdonképpen a vállalkozások állapotát bemutató jelzőszámok gyűjteménye, amelyet az adatok értelmezése és a szakpolitikai környezet ismertetése egészít ki. A 2006-ban elindított program úttörő kezdeményezésnek számít, minthogy a vállalkozásokról szóló olyan harmonizált mérőszám-gyűjtemény összeállítását és megjelentetését célozza meg, amely elsőként támaszkodik hivatalos statisztikai adatok felhasználására. A már meglévő adatok feldolgozásának rendkívüli előnye, hogy minimalizálja a nemzeti statisztikai hivatalok költségeit és a vállalkozások terheit. A korábbi számhoz képest újdonság, hogy külön fejezet foglalkozik a nők által vezetett vállalkozásokkal és a vállalkozói finanszírozás kérdésével. A nők körében a vállalkozási kedv népszerűsítését megnehezíti, hogy a női vállalkozókról nem áll rendelkezésre megbízható információs bázis. Ezt a hiányt hivatott pótolni a kiadvány, amely új, nem-specifikus statisztikai mérőszám-kidolgozási módszert javasol, hogy ezzel segítse elő a kormányok ez irányú esélyegyenlőségi kezdeményezéseit. A globális gazdasági válság is rámutatott a kisvállalkozások helyzetét bemutató információk szükségességére, ezért a jelen kiadvány már értékes adatokat tartalmaz a cégek megalakulásáról és a felszámolásokról is. A jelentés két részre tagolódik, az első rész koncepcionális és módszertani kérdéseket mutat be, a második rész pedig a vállalkozói teljesítmény részletes mutatóira fókuszál, jelentős teret szentelve a vállalkozások strukturális adatainak, az üzleti demográfiának és a nem-specifikus mérőszámoknak.

Adópolitikai elemzések szeminárium a Budapesti Adóközpontban

Adó

2012. június 18-22.

Kontakt: Siklósiné Antal Gyöngyi – gyongyi.antal@ngm.gov.hu

Nemzetközi együttműködés

<http://oecd.kormany.hu/oecd-regionalis-adougvi-kozpont>

Résztvevő országok: Örményország, Bulgária, Észtország, Grúzia, Magyarország, Indonézia, Koszovó, Lettország, Litvánia, Montenegró, Nepál, Oroszország, Szaúd-Arábia, Románia, Szlovákia

Az OECD 5 országban működtet Adóközpontot (Magyarországon, Ausztriában, Koreában, Mexikóban és Törökországban), amelyek célja, hogy segítse az OECD munkájában részt vevő államok szakértőit a fejlettebb államok adóügyi szabályozásának, a szabályok alkalmazásának megismerésében, elősegítse a tapasztalatcserét, támogassa a szakértők továbbképzését.

Budapesten 1992 óta tartanak szemináriumokat és azóta 110 rendezvény került megrendezésre közel 2000 résztvevővel. Az Adóközpont működtetése évi 2 egy-egy hetes rendezvény megrendezését jelenti, szemináriumonként legfeljebb 30 szakértő részére.

2012. június 18-22. között került megrendezésre a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal és az OECD közös szervezésében az idei első adóügyi szeminárium. Az eseményen 15 állam képviselői vettek részt, akik egy rövid prezentáció során bemutatták adórendszerüket és a tervezett változtatásokat. A szemináriumhoz a Nemzetgazdasági Minisztérium Adótervezési osztálya biztosított szakértőket, akik ismertették a magyar adórendszert és az abban bekövetkezett változásokat a különböző adónevek vonatkozásában. Az előadások során a résztvevő államok képviselői megismerhették az adóztatás területén alkalmazott, más államok által bevezetett módszereket, kérdéseket tehettek fel és megvitathatták az aktuális változtatásokról alkotott véleményüket és tapasztalataikat. A visszajelzések alapján számos hasznos információ birtokába jutottak a résztvevők, amelyeket a saját országuk adóstratégiájának alakítása során a későbbiek során hasznosítani tudnak.

A szemináriumon az OECD képviseletében Mr. Pierre Leblanc és Mr. Christian Valenduc, magyar részről pedig Nobilis Benedek vett részt, mint szemináriumvezető. Az öt napos rendezvény során a társasági adó és a személyi jövedelemadó aspektusai mellett helyet kapott az indirekt adó és az adózási trendek bemutatása az OECD országokban. A szeminárium zárásaként a 2012-2014 közötti várható adóváltozásokról szóló kerekasztal beszélgetés következett a résztvevő országok között, mely során egymás adórendszereinek mélyebb ismeretében megoszthatták szakmai álláspontjukat egymással és a szemináriumvezetőkkel.

A résztvevők értékelése alapján az esemény magas szakmai színvonalon került megszervezésre, és számos, a gyakorlatban hasznosítható ismeretet adott át.

Az OECD CleanGovBiz kezdeményezése

Kormányzás

2012. május.

Kontakt: Borza Emese – eborza@mfa.gov.huwww.cleangovbiz.org

A CleanGovBiz kezdeményezés elindításában nagy szerepet játszik egyrészt a korrupció és az egyenlőtlenségek visszaszorítására irányuló egyre növekvő társadalmi igény, másrészt a kormányokra nehezedő, gazdasági válság generálta költségvetési szigor. Az OECD által újtárra indított kezdeményezés átfogó megközelítést nyújt a tiszta és átlátható kormányzás megvalósításához valamint a korrupció elleni hatékony küzdelemhez. A CleanGovBiz feddhetetlenségi vizsgálatot kínál, amely segítséget nyújt a kormányok jogi, közigazgatási és gazdasági keretrendszerének erős és gyenge pontjainak feltérképezéséhez, valamint azonosítja a szükséges reformintézkedéseket, javaslatot tesz a kiemelt területek esetleges mélyebb elemzésére.

A feddhetetlenségi vizsgálat a CleanGovBiz eszköztárára épül, amelyet nemzetközileg elismert szttenderdek alapján állítottak össze, és különlegessége, hogy az OECD több szervezeti egységének együttes munkáját más, a témával foglalkozó nemzetközi szervezet – az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala, Világbank, Transparency International, a Kitermelő Ipar-ágak Átláthatósági Kezdeményezése, a Pénzügyi Akció Munkacsoport – is segítette.

A CleanGovBiz eszköztárára összefogó honlap (www.cleangovbiz.org) tizenkilenc különböző területen – szabályozáspolitikai, versenypolitikai, fejlesztési együttműködés, közfinanszírozás menedzsment, bírói gyakorlat, integrált köz- és magánszektor, civil társadalom, lobby szabályok, átlátható adózás, exporthitel rendszerek, közbeszerzések, pénzmosás, adópolitika, tanúvédelem, tényfeltáró média, a korrupció globalizációja, vagyonvisszaszerzés – vezet végig az önértékelésre vállalkozó résztvevőket. Az önértékelést az OECD szakértői csapata irányítja és támogatja, amely a kapott eredmények felhasználóbarát végrehajtásához is iránymutatást nyújt, segíti továbbá az átlátható és feddhetetlen kormányzás-kialakítása és megtartása irányában megtett lépések folyamatos ellenőrzését is.

Kompakt városfejlesztési politikák – OECD zöld növekedés tanulmányok

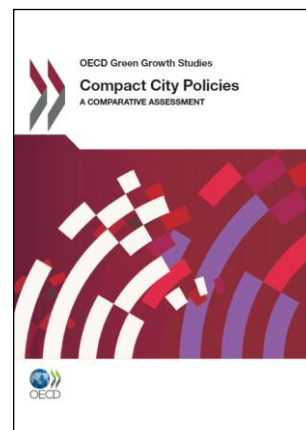
Zöld növekedés

2012. június 13.

Kontakt: Borza Emese – eborza@mfa.gov.huhttp://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/compact-city-policies_9789264167865-en

Az OECD a Zöld Növekedés Tanulmányok sorozatban újabb kötetet jelentetett meg a városfejlesztési politikák témakörében. Az összehasonlító értékelés a kompakt város koncepcióját és ennek a jelenlegi városi kontextusra gyakorolt hatását vizsgálja. A kiadvány részletesen bemutatja a kompakt város fogalmának három fő jellemzőjét, a lakóúrsúság és távolság fejlesztési mintáit, a tömegközlekedéssel összekötött városi területek hálóját, valamint a helyi szolgáltatások és munkahelyek elérhetőségének kritériumát.

Napjaink városfejlesztési trendjei között a kompakt városok jelentős szerepet játszanak. A folyamatos urbanizáció alátámasztja a természeti erőforrások megőrzésének szükségességét, hiszen 2050-re a világ népességének 70%-a – OECD országokra vetítve 86%-a – városi környezetben él majd. A beépített területek helyigénye pedig a népességnövekedésnél is erőteljesebb ütemben emelkedik. A globális felmelegedés, valamint a növekvő energiaárak is jelentősen befolyásolják a városi fejlődést – például a szállítási költségek emelkednek –, de a gazdasági válság is érezteti a hatását, hiszen például az önkormányzatok kevesebbet költenek új infrastruktúrára. Végezetül pedig a demográfiai változások is a városfejlesztési politikák újragondolásának irányába hatnak.

A jelentés a teljesítmény indikátorok értékelésén keresztül méri fel, hogy a kompakt város koncepció hogyan járul hozzá a zöld növekedéshez. A jelentés egyrészt áttekinti azon OECD országokat, ahol a koncepciót már bevezették vagy éppen folyamatban van a bevezetése, másrészt bemutatja a legjobb eredményt megvalósító ötleteket. A kiadvány példákat hoz azon kormányzati kihívásokra, amelyekkel a kompakt városstratégiák bevezetésekor a döntéshozók szembesültek nemzeti, regionális vagy helyhatósági szinten.

A tanulmány öt főstratégiát – és húsz ezekhez kapcsolódó részstratégiát – javasol, úgy mint a részletesen meghatározott kompakt városi célok felállítását; a városzéli területek folyamatos fejlesztésének előmozdítását; a már meglévő beépített területek átalakítását; a városközpontokban élhető élet minőségének javítása és változatosságának növelése, valamint a kedvezőtlen hatások minimalizálása.

A kompakt város több szinten is hozzájárul a városok fenntarthatóságának követelményéhez. Pozitív környezeti hatás, hogy a városon belüli rövidebb távolságok és a gépjármű-függőség csökkenése az energiafelhasználás és a széndioxid kibocsátás visszaszorításának irányába hat, a városok körüli agrárterületek és a természetes biodiverzitás nagyobb eséllyel maradhat fenn, valamint intenzívebb város-vidék kapcsolat kialakítására van lehetőség. A kompakt városok gazdasági előnye, hogy az infrastrukturális befektetések hatékonysága nő, fenntartási költségei pedig csökkennek, az új zöld-igények technológia fejlődést generálnak, illetve a városlakók könnyebben hozzáférnek a helyi szolgáltatásokhoz és munkahelyekhez. Mindezek pozitív társadalmi hatása az életminőség javulásában nyilvánul meg.

2012. június 26.

OECD országtanulmányok: Amerikai Egyesült Államok 2012

http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-united-states-2012_eco_surveys-usa-2012-en

Gazdaság

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.hu

Az OECD értékelése szerint az amerikai gazdaságpolitikának továbbra is a kilábalás erősítésére és a pénzügyi szektor gyengeségeire kell összpontosítani rövidtávon. Hosszabb távon a költségvetési folyamatok fenntarthatóságát is biztosítani kell, de el kell kerülni a „szakadékszerű” kiigazításokat. A pénzügyi szektor kockázatainak kezeléséhez teljes mértékben alkalmazni kell a Dodd-Frank törvényt, hatékonyabbá kell tenni a felügyeleti szervek munkáját és a szektor szabályozását. A fő munkaerő-piaci mutatók javulása ellenére, továbbra is magas a tartós munkanélküliség aránya. A 2012-ben életbe lépett, a középosztálynak nyújtott adókedvezmény és munkahely-teremtési törvény hasznos lépés, de a munkapiacra történő visszatérés sikerének erősítéséhez ki kell bővíteni a képzési programokat és az oktatás hosszabb távon is erősítendő terület. A jövedelmi egyenlőtlenség a legmagasabbak közé tartozik az OECD-n belül, amit elsősorban az oktatás reformjával és így a hátrányos helyzetű csoportok képzettséghez juttatásával kell orvosolni, mindezt kiegészítve a főként magas jövedelműeket támogató adókedvezmények csökkentésével és a szociális transzferek jobb célzásával. A vállalkozások adózása terén meg kell szüntetni az adósságfinanszírozás kedvezőbb kezelését, és ezzel párhuzamosan mérsékelni kell a társasági adót. Az ország innovációs teljesítménye romlott, így a költségvetési K+F-kiadások csökkentését lehetőség szerint el kell kerülni. A szabadalmi reform terén is további lépések szükségesek annak érdekében, hogy a szabadalomsértések esetén kiszabott kártérítések valós nagyságrendet tükrözzenek.

2012. május 22.

Better Life Index 2.0

<http://www.oecdbetterlifeindex.org/> és http://www.oecdobserver.org/news/fullstory.php/aid/3766/Voyage_of_discovery.html

Statisztika

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.hu

Az éves OECD Fórum keretén belül került bemutatásra a tavaly debütált, a jólét különböző dimenziók mentén végzett nemzetközi összehasonlítást lehetővé tevő „My Better Life Index” adatkészlet és interaktív eszköz frissítése. Az új adatok mellett az eszköz két új mutatóval bővült, ezek a nemek közti, illetve a jövedelmi egyenlőtlenségek. Az immár 36 ország 11 témakörbe - lakáshelyzet, jövedelem, munka, közösség, oktatás, környezet, kormányzás, egészségügy, elégedettség, biztonság és munka-szabadidő egyensúly - rendezett adatait tartalmazó interaktív felületen a felhasználók a súlyozás megadásával kialakíthatják saját mutatójukat, lehetőséget teremtve az eltérő egyéni preferenciák figyelembevételére. Az új adatbázisból és az elmúlt egy évben idelátogatók preferenciájából lesűrhető legfontosabb tanulságok: (1) Függetlenül a származási országtól, a látogatók többsége számára az egészségügy, az oktatás és az elégedettség mutatói voltak a legfontosabbak; (2) A férfiak és nők preferenciái lényegében egyformák; (3) Az egyenlőtlenségek nem csak a jövedelem szempontjából lényegesek, de a BLI által lefedett egyéb területeken is.

Magyarország legjobban az oktatási, biztonságra és munka-szabadidő egyensúlyra vonatkozó indikátorokban teljesít, ahol az OECD-országok közepmezőnyébe tartozunk. A legkedvezőtlenebbek a lakáshelyzetre, az egészségügyre és a szubjektív elégedettségre vonatkozó indikátoraink, ahol sorrendben 34., 35. és 36. helyet foglaljuk el a 36 vizsgált ország közül. A lakáshelyzet kapcsán az egy főre jutó lakásméret és a közművesítettség relatíve rossz értékei miatt csak Észtországot és Törökországot múljuk felül. Az egészségügyi mutatóink csak Oroszország megelőzésére elegendőek, döntően az alacsony várható élettartam és a betegek maguk által érzékelt gyenge egészségi állapota miatt.

2012. június 6.

Transzferárazási vitaanyagok

www.oecd.org/ctp/tp

Adó

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.hu

Az OECD Transzferárazási Irányelveit (TI) fejlesztő munkacsoport a közelmúltban három vitaanyagot tett közzé a honlapján, amelyre ős közepéig várják a szakértők és vállalkozások reakcióit. Az [első vitaanyag](#) az TI immateriális javakra vonatkozó szabályozását tartalmazó hatodik fejezet módosításait tartalmazza. A fejezethez függelékben példákkal is illusztrálják a felülvizsgált szabályok alkalmazásának módját a gyakorlatban. A [második vitaanyag](#) a TI „safe harbour”-szabályait tartalmazó négyes fejezet felülvizsgálatáról szól, kitérve a kapcsolódó bilaterális megállapodási lehetőségekre és egy példamegállapodást is bemutatva. A [harmadik dokumentum](#) a szokásos piaci ár elvének (arm's length principle) alkalmazásával kapcsolatosan a nemzetközi gyakorlatban felmerült két megközelítést, illetve a különbségek által okozott potenciális problémákat mutatja be. A fentiekkel egy időben a munkacsoport frissítette a transzferárazási szabályok egyszerűsítését célzó, a tagországokban hozott intézkedéseket bemutató [elemzés](#)ét. A 41 ország lépéseit bemutató dokumentum szerint az országok négyötöde törekedett a szabályzás egyszerűsítésére, különösen a KKV-szektor, a kis értékű tranzakciók és az alacsony hozzáadott értékű, csoporton belüli szolgáltatások sajátosságai figyelembe vételével és 16 ország alkalmaz „safe harbour”-szabályt is.

2012. június 30.

Az adóhatóságok működésének javítása

<http://www.oecd-ilibrary.org/content/book/9789264169067-en>

Adó

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.hu

Valamennyi adóhatóság számára komoly kihívás a szűkös erőforrások, a szervezeti célok és a hatósági szolgáltatásokra és alacsony adminisztrációs terhekre vonatkozó elvárások közti egyensúly megtalálása. Az adóhatóságok közti együttműködést szolgáló OECD fórum által készített összeállítás azokat az intézkedéseket mutatja be, melyekkel az adóhatóságok az adminisztráció, a jogkövetés ösztönzése, a jogszabályalkotás és az adózói szolgáltatásigények kezelése területén tettek a költségek csökkentése és a színvonal javítása érdekében.

2012. június 26-28.

Európai konferencia a jólét méréséről és a társadalmi fejlődés elősegítéséről

www.oecd.org/progress/europe

Statisztika

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.hu

A jólét és társadalmi fejlődés mérésének kérdéseiről rendezett globális rendezvénysorozat európai konferenciája került megrendezésre Párizsban, az OECD, az e-Frame, az olasz és a holland statisztikai hivatal továbbá az Eurostat közös szervezésében. A regionális konferenciasorozat lezárásaként közel 300 döntéshozó, statisztikus, tudós és szakértő összeállította az október 16-19-én, Új-Delhiben megrendezésre kerülő 4. Statisztika, Tudás és Politika OECD Világforum számára készített európai hozzájárulást (www.oecd.org/oecdworldforum/newdelhi2012). Az Európai Unió idevágó e-Frame FP7 projektje (<http://eframeproject.eu/>) eredményeinek számba vétele mellett szó volt az Európai Statisztikai Rendszer (ESS) Bizottsága által 2011 novemberében elfogadott, a [haladás, jólét és fenntartható fejlődés méréséről szóló jelentés](#) ajánlásairól, illetve ezek alkalmazásáról is.

2012. május 23.

A nemzetközi kereskedelem és a munkahelyek szakpolitikai prioritásai

http://www.oecd.org/document/47/0,3746,en_21571361_47076802_50282031_1_1_1_1,00.html

Kereskedelempolitika

Kontakt: Jánosky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A tanulmányt az OECD által koordinált Kereskedelmi és Foglalkoztatási Nemzetközi Együttműködési Kezdeményezés (ICITE) készítette a G20 megbízásából. Az anyag azt vizsgálja, hogy a kereskedelem milyen módon hat a munkahelyteremtésre és a bérekre, beleértve kapcsolatát a gazdasági növekedéssel, jövedelemelosztással és a munkakörülményekkel is. Megvizsgálja azt a sokszor hangoztatott aggodalmat, amely a más országokba történő kiszervezés és a szolgáltatáskereskedelem hatásaira, valamint a kereskedelemmel kapcsolatos kiigazítási költségekre vonatkozik. A tanulmány azt mutatja meg, hogy a kereskedelem mindezen dimenziói fontos szerepet játszanak a jobb munkahelyek teremtésében, a bérek növekedésében mind a szegényebb, mind a gazdagabb országokban, és segít a munkakörülmények javításában is. A kereskedelem liberalizációja szoros kapcsolatban van a jóléttel, a kereskedelem 1 százalékpontos emelkedése a jövedelemszintet 1-3 %-kal emeli.

2012. június 12.

Fenntartható mezőgazdasági termelékenység-növekedés és a kis családi gazdaságok lemaradásának csökkentése

<http://www.oecd.org/dataoecd/16/59/50544691.pdf>

Agrárgazdaság

Kontakt: Jánosky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A kiadvány a 2011. évi cannes-i G20 csúcson elfogadott Akcióterv óta eltelt időben az élelmiszerellátás biztonsága és a fejlesztés terén tett lépéseket foglalja össze. Emellett meghatároz további közép és hosszú távú teendőket. A G20 mexikói elnökség kérésére az OECD és a FAO által közösen koordinált munka eredményeképpen felszólítják a G20 kormányait, hogy ösztönözzék az innovációt a globális élelmiszer és agrárrendszerekben a kutatásokon, technológia transzfereken és tanácsadói szolgáltatásokon keresztül. Emellett a fejlődő országok támogatása kiemelten fontos az előttük álló specifikus kihívások miatt. A mezőgazdasági innováció fontos motorjaként definiálják az ötletek, az áruk és a szolgáltatások szabad áramlását. Kimondja azt is, hogy megfelelő intézményi és piaci feltételek szükségesek ahhoz, hogy a kívánt befektetéseket vonzzák és növeljék a szektor termelékenységét.

2012. június 22.

Versenyképesség és a magánszektor fejlesztése: Ukrajna 2011

http://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/competitiveness-and-private-sector-development-ukraine-2011_9789264128798-en

Versenyképesség

Kontakt: Jánosky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

Ukrajna versenyképességének és magánszektorának fejlesztését áttekintő anyag az OECD kelet-európai és eurázsiai versenyképességi programjának keretében készült. Alapvető képet ad az ukrán helyzetről, elemzi azt és azonnal alkalmazható ajánlásokat fogalmaz meg. A döntéshozók számára diagnózist állít fel és szabályozási lépéseket javasol a gazdaság diverzifikációja, a versenyképesség növelése és a magánszektor fejlesztése érdekében. Végül a könyv keretet ad ahhoz, hogy a kiválasztott szektorok fejlesztését akadályozó tényezőket sikerüljön felismerni és specifikus szabályozások alkalmazására tesz javaslatot ezen korlátok lebontása érdekében. A szektorspecifikus elemzések kitérnek az agrárágazatra, a gabona értékláncra, a tejtermékek értékláncára, az energiahatékonyságra és a megújuló energiára, a gépiparra és a közlekedési ágazatra.

2012. június 22.

OECD Review of Fisheries 2011

http://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/oecd-review-of-fisheries-2011_9789264129306-en

Agrárgazdaság

Kontakt: Jánosky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A jelentés az OECD tagországok és egyes kiemelt partnerországok - Brazília, Dél-Afrika, India, Indonézia és Kína - halászati politikáját értékeli. Az általános áttekintésen túl az egyes országok által adott adatok alapján ország-jegyzeteket is tartalmaz, Magyarország nem szerepel az összeállításban. Az OECD megvizsgálja, hogy a halászati szektort mennyire érintette a gazdasági válság, mennyivel esett vissza a halászlott mennyiség és a kormányzati támogatások összetétele mennyiben változott. A jelentés bemutatja az OECD országok halászati politikájában a közelmúltban bekövetkezett fejleményeket, beleértve az közös európai halászati politika felülvizsgálatát, az illegális, nem szabályozott halászat elleni küzdelmet, a halászati jog alapú menedzsment eszközök elterjedését, valamint az óceánok integrált kezelését.

2012. június 13.

Középtávú gázpiaci jelentés 2012

<http://www.oecd-ilibrary.org/content/book/9789264177987-en>

Energia

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

A gazdasági válság alatt tapasztalható energiafogyasztási csökkenések, valamint a palagáz termelés megvalósíthatóságának köszönhetően a gázenergia jövője nagyon kedvezőnek tűnik. Ugyanakkor az upstream fejlesztések alacsony száma, az egyes lokális árképzési struktúrák, más források előretörése és egyes geopolitikai kérdések továbbra is olyan akadályokat képezhetnek, amelyek megakadályozhatják az energiaforrás nagyobb szerepvállalását a globális energia mixtúrában. A kiadvány ezekkel a kérdésekkel foglalkozik, és be kívánja mutatni, hogy a világ hogyan kezelte ezeket a kérdéseket 2011-ben. Abban az évben, amikor a fukushimai katasztrófa, valamint az Észak-Afrikában és a Közel-Keleten zajló „Arab Tavasz” tovább rontottak egy már immáron egészségtelen és törekeny gazdasági rendszeren. A jelentés külön kitér az USA gázpiacának átalakulására, valamint a lehetséges exportóri tevékenységeire, és az európai gázfogyasztás folyamatos átalakulására.

2012. április 20.

PISA: állami- és magániskolák

http://www.oecd-ilibrary.org/education/public-school-private-school_9789264175006-en

Oktatás

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

A legtöbb PISA által felmért országban a magániskolákban tanuló gyermekek átlagos szociális és gazdasági háttere stabilabb, mint az állami iskolákban tanuló gyermekek esetében. Mindazonáltal vannak olyan vizsgált országok is, ahol ez a különbség alig, vagy egyáltalán nem jelenik meg. Ez a kiadvány vizsgálja ennek okait, valamint bemutatja, hogy hogyan hat erre az eltérésre a magániskoláknak szánt központi támogatás. Ezen felül azt a jelenséget is vizsgálja, hogy miért teljesítenek jobban a PISA teszten nagy átlagban azok az országok ahol a magán- és állami iskolák diákjai esetében az ilyen jellegű szociális és gazdasági elkülönülések kevésbé vannak jelen.

2012. június 27.

A munkaerő szabad áramlása és a munkapiaci alkalmazkodás: Az OECD és EU-s országok tapasztalatai

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/free-movement-of-workers-and-labour-market-adjustment_9789264177185-en

Foglalkoztatás

Kontakt: Tóth Péter – pthoth@mfa.gov.hu

Az OECD és az Európai Bizottság foglalkoztatási igazgatóságai 2011 őszén két éves közös projektbe kezdtek, ami a munkaerő-piaci igények és a migráció kapcsolatát igyekszik feltárni. Ennek első lépcsőjeként került megrendezésre Brüsszelben az a konferencia, amelynek legfontosabb megállapításait foglalja össze a most megjelent kötet. A bemutatott tanulmányok kitérnek a munkaképes korúakra ható demográfiai trendekre, az oktatás, a képzettségek és a földrajzi mobilitás szerepére és kilátásaira is. A diskurzus fókuszában az áll, hogy a munkavállalók szabad mozgásának megvalósulása miképpen befolyásolja a migrációs és foglalkoztatási folyamatokat az Európai Unió és más nemzetközi tömörüléseken belül. Az EU 2004-es bővítése után új lendületet kapó migráció elsősorban a fiatalokat érintette, és néhány célországra koncentrálódott, ahol a növekedés és egyes iparágak fejlődését eredményezte. Noha, köszönhetően a migráció részben átmeneti mivoltának, az összehatas a célországokban nem volt túlzottan nagy – bár jellemzően pozitív –, egyes szektorok és rétegek esetében érdemi feszültségek jelentkeztek. A kiindulási országok tekintetében is változóak a hatások, de Bulgária, Románia és a Balti-országok esetében jelentős és többnyire a képzett fiatalok köréből kikerülő populációvesztés ment végbe.

2012. június 28.

Egészségügyi adatbázis – éves frissítés

<http://www.oecd.org/health/healthdata>

Statisztika

Kontakt: Tóth Péter – pthoth@mfa.gov.hu

Megjelent az OECD Egészségügyi Adatbázisának frissítése. Az egészségi állapotra és az egészségügyi rendszerekre vonatkozó, nemzetközi szinten összehasonlítható, 2010-es adatok fontos inputot szolgáltatnak a kormányzat, a magánszféra döntéshozóinak és az egészségpolitikával foglalkozó tudományos közösségnek az eltérő nemzetközi tapasztalatok és megoldások összevetéséhez, elemzéséhez továbbá a tényekre épülő döntéshozatalhoz.

A tagországok az adatbázissal egyszerre megjelenő rövid jellemzése alapján Magyarország 2010-ben a GDP 7,8%-át fordította egészségügyre – ennek kétharmada közkiadás –, ami elmarad a 9,5%-os OECD átlagtól, de magasabb, mint a lengyel, cseh, vagy észt mutató. A kiadási szint elmúlt évtizedre jellemző 2,9%-os, átlagos reálnövekménye 2010-re 2%-ra fékeződött hazánkban. Bár a gyógyszerkiadások növekedése is lassul, a teljes kiadáson belül képviselt egyharmados súlya a legmagasabb az OECD-n belül és közel duplája az országok átlagának. Az erőforrásokat tekintve az orvosok és nővérek egy főre jutó száma is elmarad az OECD-átlagtól és, noha csökkenő tendenciát mutat, a kórházi ágyak száma még mindig átlag feletti. Csökken viszont a kórházban tartózkodás átlagos hossza és növekszik az egynapos beavatkozások száma. A diagnosztikai eszközök rendelkezésre állása sokat emelkedett az elmúlt évtizedben, de még mindig messze az OECD átlaga alatt maradt. A várható élettartam Magyarországon 74,3 év volt 2010-ben, ami Törökországgal együtt a legalacsonyabb az OECD-ben – mintegy 5 évvel elmaradva az átlagtól –, ráadásul a dohányzás, alkoholfogyasztás és elhízás tekintetében is kedvezőtlenebbek a magyar mutatók a legtöbb országénál.

Július-szeptember

Fontosabb várható események és kiadványok

http://www.oecd.org/document/49/0,3746,en_21571361_44315115_32618737_1_1_1_1,00.html

Július 25.	OECD-FAO Mezőgazdasági Kikötések 2012
Szeptember 6.	Időközi OECD gazdasági előrejelzés
Szeptember 10.	Az agrárpolitikák monitoringja és értékelése 2012
Szeptember 17-19.	IMHE Általános Konferencia 2012: A tömeges felsőoktatás elérése és fenntarthatósága
Szeptember 19-20.	OECD Kerekasztal a felsőoktatásról a regionális és városi fejlesztésben
Szeptember 20-21.	A Biztosítási és Nyugdíjbizottság magas szintű katasztrófakockázati ülése

OECD Tudástár

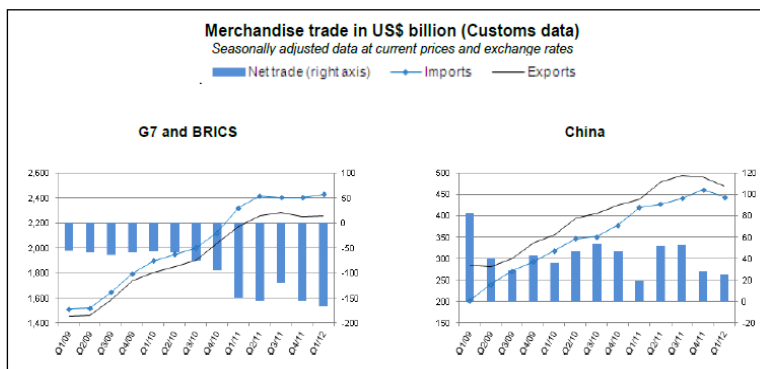
<http://www.oecd.org/dataoecd/54/19/50487851.pdf>

Statisztika

Kontakt: Jánoszy Ágnes – gianszky@mfa.gov.hu

2012. első negyedében mérsékelt áruforgalmi növekedés a legtöbb nagy gazdaságban, de Kínában jelentős a csökkenés

A G7-ek és a BRICS-ek importja és exportja 2012 első negyedében 1,0%-kal illetve 0,6%-kal nőtt. Ezzel szemben Kína kereskedelme jelentősen lelassult, az export esetében 4,2 %-kal és az import 2009 első negyedéve óta először csökkent (3,8%-kal). Az import és az export növekedett Németországban (0,9% és 1,8%), Japánban (1,5% és 2,1%), az Egyesült Királyságban (2,7% és 1,6%), az USA-ban (4,0% és 2,0%), Indiában (5,7% és 5,1%), valamint Dél-Afrikában (6,3% és 4,8%). Az import stagnált Franciaországban és csökkent Olaszországban (3,2%), de az export növekedett (0,7% és 1,3%). Kanadában az import növekedett (2,4%) de az export csökkent (0,3%-kal). Szintén csökkent az export Oroszországban 0,7%-kal.

http://www.oecd.org/document/26/0,3746,en_21571361_44315115_50049242_1_1_1_1,00.html

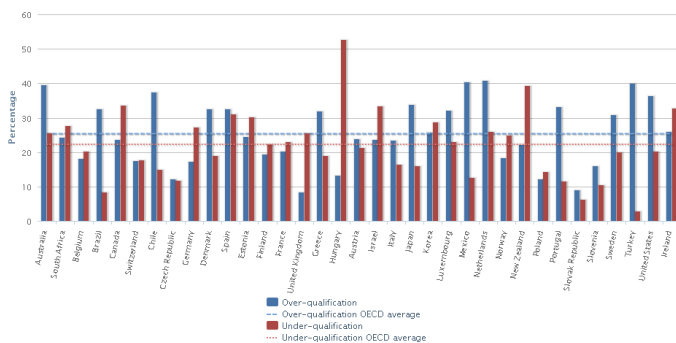
Oktatás

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

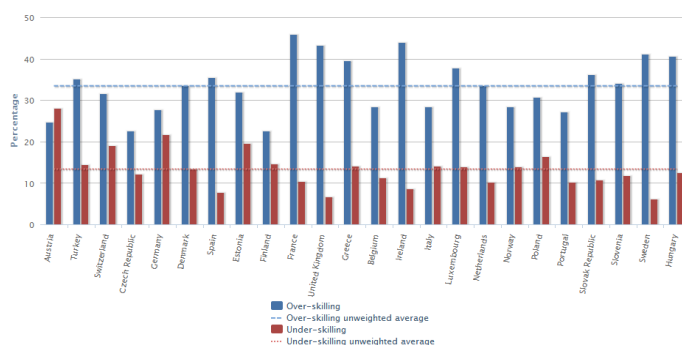
A munkáltatói és munkavállalói elvárások összehangolása

Az OECD statisztikái alapján kimutatható, hogy az OECD tagországok esetében sokszor eltérnek a munkáltatók véleményei a munkaerő megfelelő képzési szintje és a munkavállalók véleményei saját képesítési szintjükéről a munkájukhoz viszonyultan. Magyarországon kiugróan magas a munkáltatói oldalról jelzett alulképzettség probléma, míg a munkavállalók jelentős többsége túlképzettnek gondolja magát munkaköréhez mérten. A munkavállalói oldalon feltűnő egyébként, hogy a megkérdezett országokban egy kivétellel mindenhol jelentősen többen látták magukat túlképzettnek és kevesebben alulképzettnek.

A munkaerő alulképzett vagy felülképzett jellege (2005)

A megkérdezett munkavállalók véleménye arról, hogy a képességeik szintje alacsonyabb vagy magasabb annál, amit az általuk végzett munka igényel (2010)

A fényképek és ábrák forrása:

1-16. oldal: www.oecd.org